

รายงานฉบับสมบูรณ์

การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี

Accounting system development for gems and jewelry business
progress of Chanthaburi

โดย นางสาวจุรีรัตน์ สารรัตน์ และคณะ

มกราคม ปี 2563

สัญญาเลขที่ RDG 62T0034

รายงานฉบับสมบูรณ์

การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี
Accounting system development for gems and jewelry business
progress of Chanthaburi

คณะผู้วิจัย			สังกัด
1.	นางสาวจุรีรัตน์	สารรัตน์	สาขาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา
2.	นายธนพงษ์	ร่วมสุข	สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
3.	นายณัฐพล	ชมแสง	สาขาออกแบบเครื่องประดับ คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดโครงการ “การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม” ปีงบประมาณ 2562

สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
(ความเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นของผู้วิจัย วช. - สกสว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทสรุปผู้บริหาร

ธุรกิจผลิตและจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย นับเป็นอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาที่น่าสนใจ โดยเป็นการพัฒนาจากอุตสาหกรรมครัวเรือนผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศจนเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของประเทศ ซึ่งในกระบวนการผลิตมีการสร้างรายได้และการจ้างงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทักษะและความประณีตค่อนข้างสูง แต่จากการที่ภาครัฐมีนโยบายในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและเล็ก (SMEs) มีองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงท้องถิ่นกับตลาดโลก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชน สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของเครือข่ายวิสาหกิจอัญมณีและเครื่องประดับ กลุ่มพื้นที่ภาคตะวันออก ที่มีบริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ ที่ยังขาดทักษะทางการตลาด และการจัดการเชิงธุรกิจยุคใหม่ คณะผู้วิจัยจึงได้เลือกผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดจันทบุรี ที่ดำเนินธุรกิจการค้าอัญมณีและเครื่องประดับมานานสืบทอดกันมา มีกิจการขนาดเล็กในระดับครอบครัว ขาดระบบการทำงานในลักษณะที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการต่างๆ ตั้งแต่ระบบการบริหาร การตลาด การจัดการการเงิน และการจัดเก็บสินค้า ส่งผลให้เกิดปัญหาการบริหารงาน เช่น ข้อมูลสินค้าสูญหาย และไม่ทราบต้นทุนที่แท้จริงของสินค้า

รูปแบบการวิจัยการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี เป็นการพัฒนาต่อยอดจากงานวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ระบบธุรกิจและการค้าโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่จัดทำในปี พ.ศ. 2561 ที่เป็นการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและเล็ก (SMEs) จำนวน 10 รายให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติต่อการใช้เทคโนโลยีผ่านระบบการจัดการสินค้าคงคลังที่ถูกพัฒนาขึ้นเป็นแบบฝึก โดยกระบวนการวิจัยเริ่มจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับการดำเนินงานการจำหน่ายสินค้า และวิธีการบันทึกข้อมูลทางบัญชี ร่วมกับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำเนิ่งถึงการคิดระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยโปรแกรมประกอบด้วย 4 งานหลัก คือ 1) การจัดการสินค้าคงคลัง ตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การนำวัตถุดิบไปผลิต และการรับสินค้าเข้าเป็นสินค้าสำเร็จรูป 2) การบันทึกข้อมูลผู้ซื้อผู้ขาย ต้นทุน และราคาขาย ทั้งในลักษณะที่คิดและไม่คิดภาษีมูลค่าเพิ่ม 3) การจัดทำระบบข้อมูลบัญชีเบื้องต้น ได้แก่ การบันทึกการขายการลงในสมุดบัญชีขึ้นต้น (สมุดรายวัน) และบัญชีแยกประเภท 4) การจัดทำสรุปข้อมูลสถิติการขายสินค้า เมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้นคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านบัญชี และส่งเสริมให้ผู้ประกอบได้ใช้ระบบบัญชี โดยหลังจากทดลองใช้สามารถลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนจากการบันทึกและค้นหาข้อมูล ลดปัญหาการสูญหายของสินค้า รวมถึงลดเวลาการดำเนินงานจากการบันทึกข้อมูลและการเช็คระดับสินค้าคงคลัง และสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการจัดจ้างบริษัทจัดทำบัญชี ที่เป็นการเพิ่มประโยชน์ทางความสามารถในการแข่งขัน ตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการเร่งผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงระบบการค้าดิจิทัลของไทยในการค้าสู่ธุรกิจยุค 4.0 ได้

บทคัดย่อภาษาไทย

การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อศึกษาความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี และเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 ราย

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี ส่วนที่ทำบัญชีก็ทำโดยการทำมือ และจัดทำรายงานด้วยตนเอง รูปแบบของรายงานทางบัญชีที่ควรจัดทำประกอบด้วย สมุดบัญชีรายวันและสมุดบัญชีแยกประเภท การซื้อขายสินค้ามีทั้งที่ดำเนินการเป็นเงินสด และเงินเชื่อ ส่วนระบบภาษีมูลค่าเพิ่มยังไม่มีมีการดำเนินงาน แต่เห็นว่าควรมีการพัฒนาระบบให้สามารถดำเนินการได้ และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการทำบัญชีเบื้องต้นให้กับผู้ประกอบการ ทั้งนี้การพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีเป็นการพัฒนาจาก โปรแกรมระบบจากระบบจัดเก็บสินค้า ซึ่งได้มีการให้ผู้ประกอบการได้ทดลองใช้จากโครงการวิจัย เรื่องการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยแบ่งเป็น 5 ระบบการทำงาน คือ การสร้างข้อมูลพื้นฐาน(ผู้ใช้ รหัสหมวดหมู่สินค้า และเลขที่บัญชี) การสร้างสินค้า (ซื้อวัตถุดิบ การนำไปผลิต และจัดเก็บ) ระบบการจำหน่ายสินค้า (ผู้ซื้อและการออกใบกำกับภาษี) ระบบวิเคราะห์การจัดจำหน่ายและสถิติการค้า และระบบบัญชีที่แบ่งเป็นสมุดบัญชีรายวัน และรายงานบัญชีแยกประเภท

Abstract

Accounting system development for gems and jewelry business progress of Chanthaburi. The objective of this project were to study general data , accounting records and activities and demand on accounting activities of gems and jewelry business , to develop accounting system program for gems and jewelry business and to promote accounting system program to increase the number of users for small and medium gems and jewelry business. The sample was 10 companies which be a member of Product Development for Gems and Jewelry Community Enterprise in Chanthaburi.

The results of this research indicated that most of the entrepreneurs never had experience in accounting and collecting data by themselves. The format of accounting reports that should be prepared consists of Journal and General Ledger. Trading of goods was both conducted in cash and credit. The VAT system had not been operational but the system should be developed to be able for this accounting system program. The developing process was a further development based on storage system which divided into 5 parts; 1) Basic information (Users /Product category code /Account number) 2) Product creation (Purchase of raw materials/ VAT / Production / Storage) 3) Product selling systems (Buyers / VAT / Invoicing) 4) Sales analysis system and trade statistics and 5) The accounting system which is divided into the journal and the ledger report.

สารบัญ

หัวข้อ		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ข
สารบัญ		ค
สารบัญตาราง		ง
สารบัญภาพ		จ
บทที่ 1	บทนำ	1
1.1	ความสำคัญ และที่มาของปัญหา	2
1.2	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3	ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	4
1.5	กรอบแนวความคิดของการวิจัยและขั้นตอนการวิจัย	5
1.6	แผนงานโครงการ	6
1.7	แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดการวิจัย	6
บทที่ 2	การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง	8
2.1	การบัญชี	9
2.2	ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี	9
2.3	สารสนเทศทางการบัญชี	11
2.4	เทคโนโลยีทางการบัญชี	14
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	19
3.1	วิธีการดำเนินการวิจัย	20
3.2	ผู้ให้ข้อมูล	22
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	22
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.5	การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล	24
บทที่ 4	ผลการวิจัย	26
4.1	ผลข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ	27
4.2	ผลความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ	27
4.3	ผลการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี	36
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย	44
5.1	สรุปผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและความต้องการของระบบบัญชี	45
5.2	เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ	46
รายการเอกสารอ้างอิง		48
ภาคผนวก		49
ก-1	แบบสัมภาษณ์ (เดิม)	50
ก-2	แบบสัมภาษณ์ (ใหม่)	53
ก-3	ภาพการเก็บข้อมูล	59
ตารางเปรียบเทียบ Output ที่เสนอในข้อเสนอโครงการและได้จริง		61

สารบัญตาราง

	หัวข้อ	หน้า
ตารางที่ 1.1	แสดงแผนการดำเนินงานตลอดโครงการงานวิจัย	6
ตารางที่ 3.1	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	21
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามเพศ	28
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามอายุ	28
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษา	28
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามตำแหน่งงาน	29
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชี	29
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามประสบการณ์การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูป	29
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามประสบการณ์การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูป	30
ตารางที่ 4.8	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามขนาดธุรกิจ	30
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามรูปแบบการทำบัญชีของธุรกิจตนเอง	30
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีที่ต้องการให้แสดงผล นอกเหนือจากรายการบัญชีประจำวัน	31
ตารางที่ 4.11	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตการทำงานจัดซื้อวัตถุดิบเข้าร้านที่ท่านต้องการจากระบบ	31
ตารางที่ 4.12	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตการทำงานจำหน่ายสินค้าออกจากร้านที่ท่านต้องการจากระบบ	32
ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความถี่ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลทางบัญชี	33
ตารางที่ 4.14	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้า หมวด 1 สินทรัพย์	33
ตารางที่ 4.15	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้า หมวด 2 หนี้สิน	34
ตารางที่ 4.16	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้า หมวด 3 หมวดทุน หรือส่วนของเจ้าของ	34
ตารางที่ 4.17	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้า หมวด 4 หมวดรายได้	35
ตารางที่ 4.18	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้า หมวด 5 หมวดรายจ่าย	35

สารบัญภาพ

	หัวข้อ	หน้า
ภาพที่ 1.1	แผนภาพกรอบแนวความคิด	5
ภาพที่ 3.1	วิธีการดำเนินการวิจัย	20
ภาพที่ 4.1	กระบวนการออกแบบระบบบัญชี	36
ภาพที่ 4.2	ระบบ Login	37
ภาพที่ 4.3	หน้า dashboard ของระบบบัญชี	37
ภาพที่ 4.4	หน้าการตั้ง	38
ภาพที่ 4.5	การสร้างผู้ใช้งานระบบ	38
ภาพที่ 4.6	การสร้างรหัสสินค้า	39
ภาพที่ 4.7	การสร้างข้อมูลสินค้า	39
ภาพที่ 4.8	การขายสินค้า	40
ภาพที่ 4.9	ใบเสร็จรับเงิน	40
ภาพที่ 4.10	สถิติการขาย	41
ภาพที่ 4.11	การเรียกเก็บเงิน	41
ภาพที่ 4.12	การจัดทำบัญชี (สมุดบัญชีรายวัน)	42
ภาพที่ 4.13	การบันทึกการดำเนินงานประจำวัน	42
ภาพที่ 4.14	หน้าสมุดรายวันทั่วไป	43
ภาพที่ 4.15	รายงานบัญชีแยกประเภท	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

จากการที่สังคมในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจและการใช้ชีวิตของคนมีการปรับเปลี่ยนตามไปด้วย โดยเฉพาะรูปแบบทางการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นรูปแบบที่นิยมกันแพร่หลาย รวมถึงกระบวนการผลิตสินค้าและการบริหารจัดการก็มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operation Technology ในลักษณะที่เรียกว่า Internet of Things เพื่อผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากขึ้น (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564, 2559) ประกอบกับภาครัฐก็มีความต้องการผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบาย ประเทศไทย 4.0 ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในยุทธศาสตร์ที่ 2 เกี่ยวกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ในด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจตลอดโซ่คุณค่า โดยผลักดันธุรกิจให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัลสู่สากล และให้เกิดการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อปฏิรูปการผลิตสินค้าและบริการ (แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559)

เมื่อกล่าวถึงธุรกิจผลิตและจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย นับเป็นอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาที่น่าสนใจ โดยเป็นการพัฒนาจากอุตสาหกรรมครัวเรือนผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศจนเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของประเทศ ซึ่งในกระบวนการผลิตมีการสร้างรายได้และการจ้างงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทักษะและความประณีตค่อนข้างสูง โดยแหล่งผลิตและจัดจำหน่ายที่สำคัญมีทั้งในกรุงเทพฯ เช่น ย่านสีลม สุรวงศ์ และบางรัก และต่างจังหวัด เช่น จันทบุรี เชียงราย ตาก ตราร และกาญจนบุรี เป็นต้น แต่จากการที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ของประเทศมากกว่าร้อยละ 90 เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่ทำหน้าที่รับจ้างผลิตให้กับผู้ประกอบการรายใหญ่และผลิตเพื่อจำหน่ายปลีกทั้งในประเทศและการส่งออกระหว่างประเทศ (ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ ศูนย์วิจัยกสิกร , 2558) แต่จากการที่ภาครัฐมีนโยบายในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและเล็ก (SMEs) รวมถึงธุรกิจใหม่ (Start up) มีองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงท้องถิ่นกับตลาดโลก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชน สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของเครือข่ายวิสาหกิจอัญมณีและเครื่องประดับ กลุ่มพื้นที่ภาคตะวันออก ที่มีบริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ ที่ยังขาดทักษะทางการตลาด และการจัดการเชิงธุรกิจยุคใหม่ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ,2551) และจังหวัดจันทบุรียังเป็นแหล่งผลิตอัญมณีและเครื่องประดับที่สำคัญอันดับต้นๆ ของประเทศ

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดจันทบุรี ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังเป็นนักธุรกิจในระดับท้องถิ่น แม้จะดำเนินธุรกิจการค้าอัญมณีและเครื่องประดับมานานสืบทอดกันมาจากรุ่นปู่รุ่นพ่อรุ่นลูกหลานประกอบกิจการขนาดเล็กในระบบครอบครัว แต่ก็ยังทำธุรกิจจากประสบการณ์และความรู้เดิม ๆ ขาดวิสัยทัศน์ในการวางแผนธุรกิจระยะกลาง-ยาว และขาดทักษะในการกำหนดกลยุทธ์และบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีระบบ ตั้งแต่ระบบการบริหาร ระบบการตลาด ระบบการจัดการการเงิน ระบบการจัดเก็บสินค้า ซึ่งถือเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งความเข้าใจและแยกประเภทของต้นทุนต่างๆ ได้นำไปสู่ขบวนการวางแผนงบประมาณในการลงทุน และการ

คำนวณภาษีเงินได้เบื้องต้น ส่วนการจัดการข้อมูลซื้อขายสินค้าของผู้ประกอบการในจันทบุรี ก็พบว่า การขายสินค้าและการควบคุมสินค้าคงคลัง ยังคงใช้วิธีการจดบันทึกผ่านสมุด ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดปัญหาในการตรวจสอบยอดจำหน่ายสินค้าที่มีการขายผิด หากสมุดหรือกระดาษหาย ทำให้เกิดปัญหาเรื่องของข้อมูลร้านค้าที่หายไป ประกอบกับขาดความกล้าในการใช้ระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เนื่องจากเกรงว่าข้อมูลของตนเองจะมีการรั่วไหลไปยังคนอื่นหรือผู้ประกอบการที่ระบบสารสนเทศที่เป็นระบบบัญชีสำเร็จรูปมาใช้ พบว่าระบบไม่มีความเหมาะสมกับธุรกิจตนเอง เนื่องจากเป็นระบบมาตรฐานสำหรับใช้กับทุกธุรกิจ ไม่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับคุณลักษณะของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับที่ข้อมูลต้นทุนบางข้อมูลเป็นเรื่องเฉพาะ ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม จึงต้องการระบบเฉพาะที่เหมาะสมกับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ (ชายพงษ์ และคณะ, 2561)

คณะผู้วิจัยจึงได้เลือกการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล ถือเป็นการพัฒนาการจัดการทำแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการเร่งผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงระบบการค้าดิจิทัลของไทยในการค้าสู่ธุรกิจยุค 4.0 ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ
2. เพื่อศึกษาความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ
3. เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี
4. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรีจากการศึกษาความต้องการระบบบัญชีของผู้ใช้ของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดจันทบุรี ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงรูปแบบการดำเนินงาน จากนั้นทำการออกแบบโปรแกรม โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี เพื่อเลือกประเภทโปรแกรมที่จะนำมาใช้จัดทำ เขียนโปรแกรม และทดสอบการใช้งานของโปรแกรม ในลักษณะการดำเนินงานคู่ขนานทั้งการทำงานในระบบเดิมควบคู่กับการทำงานผ่านระบบโปรแกรม เมื่อโปรแกรมมีความเสถียร จึงทำการปรับเปลี่ยนระบบงานเดิมมาใช้ระบบใหม่ที่พัฒนาขึ้น โปรแกรมจะมุ่งเน้นระบบข้อมูลบัญชีเบื้องต้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์รายการค้า การบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีขั้นต้น (สมุดรายวัน) การผ่านรายการจากสมุดบัญชีขั้นต้น การปรับปรุงบัญชีในวันสิ้นงวด การจัดทำงบการเงิน การปิดบัญชี เพื่อให้วิเคราะห์ต้นทุนและความสามารถทางธุรกิจได้

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

คณะผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดเล็กและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดจันทบุรี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยเพื่อนำข้อมูลมาจัดทำเป็นระบบ คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี ที่มีผู้ประกอบการประมาณ 10 ราย เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความต้องการในการพัฒนาระบบบัญชี และยินดีให้ข้อมูลประกอบการวิจัย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

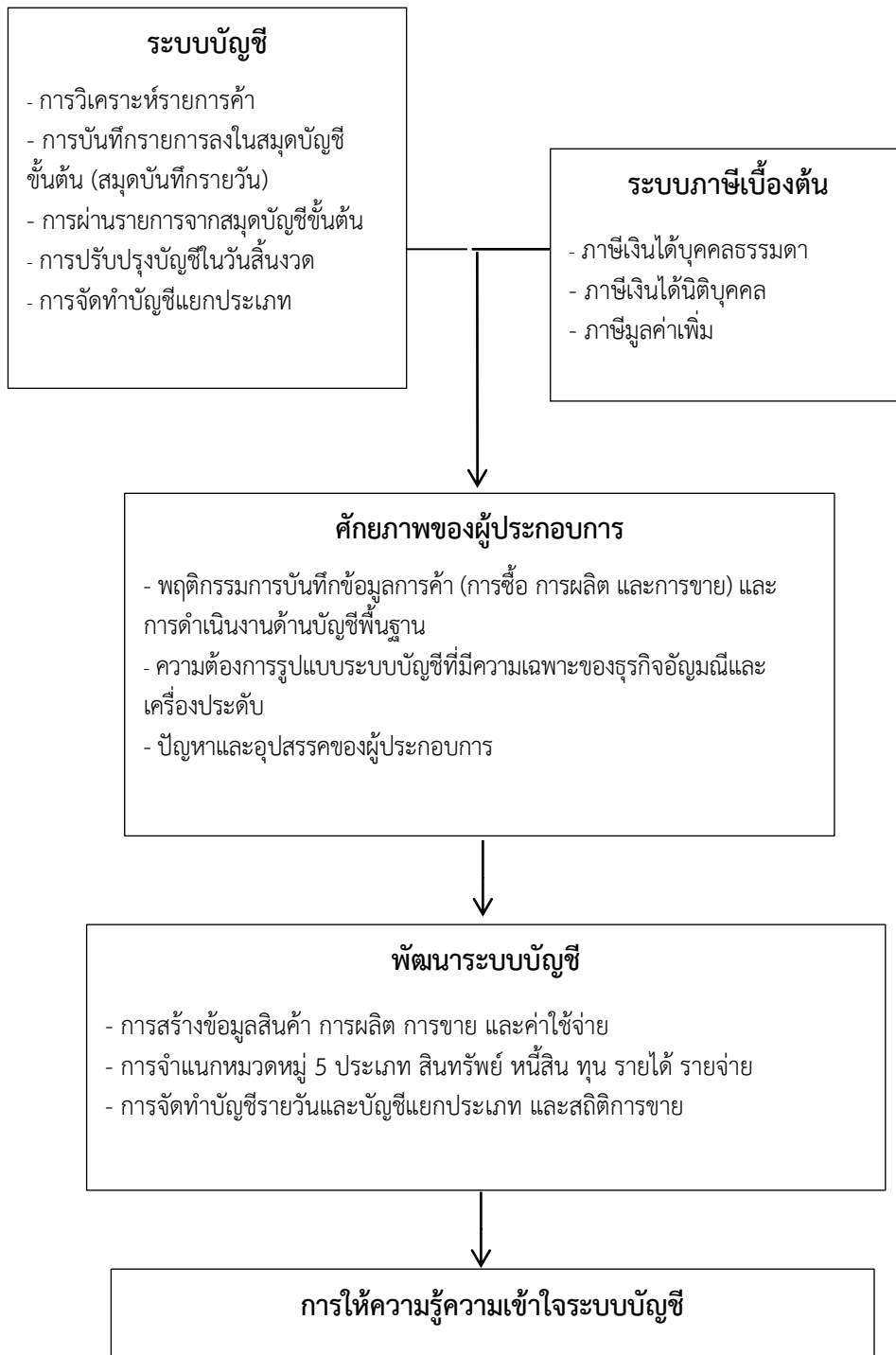
1) ด้านวิชาการ กระบวนการวิจัยจากงานวิจัยนี้ทำให้สามารถสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการบัญชีที่สนองต่อความต้องการและการใช้งานต่อกลุ่มวิสาหกิจอัญมณี จันทบุรี ผู้ประกอบการได้องค์ความรู้เรื่องระบบบัญชีเบื้องต้น เพื่อให้สามารถบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนได้ ซึ่งเป็นองค์ความรู้จากการวิจัยที่มีคุณค่าในเชิงวิชาการ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการเรียนการสอนของนิสิตและนักศึกษา สามารถนำไปเผยแพร่ในเชิงของบทความวิชาการหรือบทความวิจัยได้ต่อไป

2) ด้านนโยบาย งานวิจัยที่ได้เป็นการส่งเสริมการสร้างหน่วยงานในมหาวิทยาลัยให้เป็นองค์กรที่เป็นแหล่งรวมความรู้ด้านศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนนโยบายเพื่อให้มหาวิทยาลัยการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3) ด้านเศรษฐกิจ/พาณิชย์ ธุรกิจสามารถเติบโตและดำเนินต่อไปได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพ การได้รับการพัฒนาระบบเพื่อการบริหารจัดการธุรกิจแบบสมัยใหม่มีระบบบัญชีที่แน่นชัดทำให้เกิดรายได้ที่แท้จริงต่อธุรกิจเกิดวิสัยทัศน์และทัศนคติที่ถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินธุรกิจภายใต้ระบบการแข่งขันของธุรกิจในยุคประเทศไทย 4.0 ยุคใหม่ อันจะส่งผลต่อระบบการบริหารจัดการภาพรวมที่ดีขึ้นและทำให้มีความพร้อมสู่การค้าระหว่างประเทศผ่านระบบ e-commerce

4) ด้านสังคมและชุมชนหน่วยงานที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรงได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับอัญมณีและเครื่องประดับ ในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการรายย่อยหรือบุคคลที่เป็นแรงงานในท้องถิ่นมีความมั่นคงทางอาชีพมากขึ้น และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและนอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อด้านการเรียนการสอน และการวิจัย ต่อหน่วยงานที่ทำการวิจัย

1.5 กรอบแนวความคิดของการวิจัยและขั้นตอนการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แผนภาพกรอบแนวความคิด

1.6 แผนงานโครงการ

ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงแผนการดำเนินงานตลอดโครงการงานวิจัย

กิจกรรม	เดือนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ขั้นเตรียมการ												
1.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชี												
1.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง												
2. สัมภาษณ์และสอบถามวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน												
2.1 จัดทำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม												
2.2 สำรวจและรวบรวมความต้องการของผู้ใช้งาน												
2.3 วิเคราะห์และจัดทำแผนการทำงาน												
3. ออกแบบโปรแกรม												
3.1 ออกแบบวิธีการนำเข้า												
3.2 ออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้งาน												
3.3 ออกแบบผลลัพธ์ทางการเงิน												
3.4 ออกแบบเพิ่มข้อมูลและฐานข้อมูล												
4. สร้างโปรแกรม												
5. แก้ไข/พัฒนาโปรแกรม												
5.1 ทดสอบการทำงานของโปรแกรม												
5.2 ปรับแก้ในงานในส่วนที่เกิดปัญหาจากการทดสอบ												
5.3 นำระบบไปใช้ทดสอบการใช้งานจริงกับร้าน ผู้ประกอบการเบื้องต้น												
6. ถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย												
6.1 จัดทำคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง												
6.2 ฝึกอบรมการใช้โปรแกรม												
7. ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการ												

1.7 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีแผนการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดจันทบุรี โดยการจัดเป็น 2 กิจกรรม คือ

- 1) การอบรมให้ความรู้และการพัฒนาทักษะการใช้งาน การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี เพื่อเผยแพร่ข้อมูลจากการวิจัยทั้งหมดให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ
- 2) การจัดทำคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมหลังจากการอบรมนำระบบทดลองใช้งานจริงเบื้องต้นกับร้านผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ
- 3) การพัฒนาโครงการวิจัยต่อเนื่องในลักษณะการอบรมความรู้ด้านการนำความรู้เรื่องการจัดการบัญชีไปใช้ต่อการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบสื่อออนไลน์ เช่น Alibaba.com โดยเป็นการทำ Workshop เพื่อประเมินระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น และสอบถามแนวทางพัฒนาต่อยอดรูปแบบการจำหน่ายในอนาคต

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม/ สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบัญชี

อรรถัย คุชฎีดำเกิง (2550) ได้กล่าวว่าการบัญชีคือการบันทึกรายการทางการเงินการค้ำ ได้แก่ การเขียนบันทึกทางการเงินการค้ำ การจำแนกแยกประเภทหมวดหมู่ทางการเงินการค้ำ การสรุปผลการดำเนินงาน รวมไปถึงการวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูลของนักบัญชี ดังนั้นการจัดทำบัญชี ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการทำบัญชี ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี และผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี สำหรับขอบเขตของงานบัญชีนั้น เราสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่คือ

1.บัญชีการเงิน (Financial Accounting) เป็นการบัญชีที่จัดทำโดยบันทึกตามมาตรฐานการบัญชีหรือหลักการบัญชีที่รับรองกันทั่วไป ได้แก่ งบดุล งบกำไร ขาดทุน งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อรายงานต่อบุคคลภายนอกกิจการอาทิ

นักลงทุน เจ้าหนี้ผู้ถือหุ้น หน่วยงานราชการ ลูกจ้าง

2.การบัญชีเพื่อการจัดการ (Managerial Accounting) เป็นการจัดทำเพื่อรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นบุคคลภายในกิจการ ได้แก่ กรรมการบริหารผู้จัดการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนก ฯลฯ เพื่อใช้ในการวางแผน และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลนั้นส่วนหนึ่งมาจากการทำบัญชี รวมกับข้อมูลอื่นๆที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เช่นจำนวนชั่วโมงการทำงาน จำนวนหน่วยของวัตถุดิบ เป็นต้น รายงานทางการเงินการบัญชีเพื่อการจัดการมีได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริหาร

ซึ่งการจัดทำบัญชียังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์และรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินการค้ำ ต้นทุนการผลิต และค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในแต่ละงวดบัญชีของกิจการ
2. เพื่อให้เจ้าของกิจการได้ทราบว่าเวลาช่วงนั้น ๆ มีสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ อยู่เป็นจำนวนเท่าใดและอย่างไร
3. เพื่อเป็นปัจจัยหนึ่งประกอบการตัดสินใจในการลงทุนของนักธุรกิจและประกอบการตัดสินใจในการบริหารของเจ้าของกิจการ
4. เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและการสูญหายของทรัพย์สิน
5. เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย
6. เพื่อเป็นเครื่องมือนำมาใช้ในการคำนวณภาษีที่จะต้องจ่ายแก่รัฐ

2.2 ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี

2.2.1. การจัดทำบัญชีมีประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจดังนี้ (การพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2556)

1. เพื่อเป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ การทำบัญชี จะทำให้กิจการทราบผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของธุรกิจ และ ความมั่นคงของธุรกิจ โดยในการจัดทำบัญชียังมีรายการต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้นั้น จะสามารถนำมาจัดทำเป็นรายงานทางการเงินได้ เช่น งบดุล และ งบกำไรขาดทุน ซึ่งเป็นภาพสะท้อนในการดำเนินธุรกิจ

2. เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนและตัดสินใจของธุรกิจ ข้อมูลบัญชีจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการตัดสินใจ โดยประเมินจากข้อมูลเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบัน และ อนาคต ซึ่งอาจจะอยู่ในรูป

ของรายงานวิเคราะห์ต่างๆ อันเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารงานสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยในการพยากรณ์ เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตได้อย่างมีทิศทาง และ ความเชื่อมั่นสูง สามารถนำมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการลงทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น หากมีข้อมูลที่ชัดเจน ถูกต้อง ทำให้สามารถพัฒนากิจการให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

3. เพื่อเป็นเครื่องมือในการวางแผนกำไร และ ควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัทเนื่องจากการทำบัญชีอย่างถูกต้อง จะทำให้กิจการทราบจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและสามารถคำนวณต้นทุนของสินค้าและบริการของกิจการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยในการจัดสินใจกำหนดราคาสินค้า หรือ บริการของธุรกิจ ช่วยในการควบคุมต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายๆ ให้เป็นไปตามประมาณการที่ได้กำหนดไว้ และสามารถนำไปวิเคราะห์ ปรับปรุง รายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก รวมถึงช่วยในการวางแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ นอกจากนี้การบันทึกบัญชีจะทำให้สามารถตรวจสอบหาหลักฐานในการเบิกจ่ายแต่ละครั้ง จึงช่วยลดปัญหาในการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนได้

4. เพื่อเป็นเครื่องมือในการหาแหล่งเงินทุน ในการจัดทำบัญชีจะทำให้เราได้รายงานทางการเงินที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อทางธุรกิจต่างๆ อันเป็นหลักฐานในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหนี้และสถาบันทางการเงิน เช่น เมื่อเราต้องการเงินทุนเพิ่มก็สามารถนำรายงานทางการเงินนั้นไปเป็นข้อมูลประกอบในการขอสินเชื่อกับธนาคาร หรือ เจ้าหนี้เงินกู้โดยธนาคาร หรือ เจ้าหนี้เงินกู้ จะใช้รายงานทางการเงินของกิจการ เพื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจากความน่าเชื่อถือ และ ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม รวมถึงกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่ผู้ให้กู้จะได้รับ อันก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่จะทำให้อกิจการจะได้รับวงเงินกู้ที่ต้องการ และ จ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม

5. เพื่อให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่ดี และ เป็นสัญญาณเตือนภัยของกิจการ การมีระบบบัญชีที่ดี จะทำให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีที่ช่วยให้กิจการป้องกันการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากข้อมูลทางการเงินตลอดจนรายการต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องมีความถูกต้องที่เชื่อถือได้ ยืนยันถึงที่มาที่ไปซึ่งจะทำให้โอกาสที่จะเกิดการทุจริตสามารถทำได้ยากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลทางบัญชีก็ยังสามารถนำมาวิเคราะห์หาสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้น หากจุดบกพร่องจุดอ่อน และจุดรั่วไหลได้ ซึ่งจะเป็นสัญญาณเตือนภัยให้กิจการได้วางแผนเตรียมการป้องกัน และ แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

6. เพื่อประโยชน์ในการวางแผน เพื่อเสียภาษีได้อย่างถูกต้องและประหยัด การจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง จะทำให้ทราบกำไรขาดทุนที่แน่ชัด สามารถวางแผนภาษีอากรได้อย่างเหมาะสม ประหยัด และ เสียภาษีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

2.2.2 ผู้ประกอบการกับกฎหมายบัญชี

กฎหมายบัญชีที่ผู้ประกอบการพึงต้องปฏิบัติคือพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการคือการจัดทำบัญชีหน้าที่ของผู้จัดทำบัญชีจะดำเนินการโดยผู้ที่กระทำการแทนนิติบุคคลหรือธุรกิจคือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนกรรมการบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ผู้กระทำการแทนที่ได้รับการแต่งตั้งจากนิติบุคคลต่างประเทศที่เข้ามาประกอบธุรกิจในไทยผู้ทำการแทนที่ได้รับการแต่งตั้งของกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรผู้จัดการของสถานที่ประกอบธุรกิจประจำเป็นผู้จัดทำบัญชี โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีคือจัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็น

ผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมทะเบียนการค้าจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชีตามกฎหมายกำหนดและต้องทำบัญชีให้ครบถ้วนและถูกต้องโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชีระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีจัดใหม่การควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องและตรงตามความจริงจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีและส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามมาตรฐานการบัญชีและปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือนนับแต่เริ่มทำบัญชีและปิดบัญชีครั้งต่อไปทุกกรอบ 12 เดือนนับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อนโดยต้องจัดให้งบการเงินของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาทสินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาทและรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาทไม่ต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบงบการเงินได้สำหรับการเงินที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เป็นต้นไปและต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันปิดบัญชีโดยให้จัดเก็บ ณ สถานที่ประกอบธุรกิจโดยปกติ ในการจัดทำบัญชีจึงมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์รายการค้า (Transaction Analysis) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกและเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากของวงจรบัญชี คือการวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นในกิจการว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นส่งผลให้สินทรัพย์ และส่วนของเจ้าของกิจการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

2. การบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีขั้นต้น (สมุดรายวัน) (Journalizing Original Entries) เมื่อเราวิเคราะห์รายการค้าได้แล้วว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นในกิจการว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นนั้นทำให้สินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลงอย่างไรแล้ว หลังจากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์รายการค้ามาบันทึกลงในสมุดบัญชี (สมุดรายวัน)

3. การผ่านรายการจากสมุดบัญชีขั้นต้น (สมุดรายวัน) ไปยังสมุดบัญชีชั้นปลาย (สมุดบัญชีแยกประเภท) (Posting) เป็นการนำรายการค้าที่บันทึกไว้ในสมุดรายวันไปจำแนกแยกแยะบัญชีให้เป็นหมวดหมู่ในสมุดแยกประเภทบัญชีต่างๆ

4. การปรับปรุงบัญชีในวันสิ้นงวด (Adjusting Entries) เมื่อถึงวันสิ้นงวดบัญชีของกิจการ หากมีรายการค้าใดที่ได้บันทึก และผ่านรายการแล้วยังไม่ถูกต้อง เราจะต้องมาทำการปรับปรุงรายการ โดยบันทึกรายการปรับปรุงลงในสมุดรายวันเหมือนรายการค้าที่เกิดขึ้นใหม่แล้วผ่านรายการปรับปรุงไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทเหมือนเดิม

5. การจัดทำงบการเงิน (Preparing Financial Statement) หลังจากปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้องแล้ว ก็จะต้องนำยอดคงเหลือที่ถูกต้องของบัญชีต่างๆ มาจัดทำงบการเงิน

6. การปิดบัญชี (Closing Entries) หลังจากที่เราปรับปรุงรายการและจัดทำงบการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องทำการปิดบัญชีต่างๆ ที่จะต้องปิดบัญชีในแต่ละงวดบัญชีในสมุดรายวัน และผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง สำหรับบัญชีที่ไม่ได้ปิด ก็จำทำการยกยอดบัญชื่อนั้นไปในช่วงบัญชีใหม่ต่อไป

2.3 สารสนเทศทางการบัญชี

แน่นอน ใจอ่อนนุ่ม (2542) ได้ให้แนวคิดสารสนเทศทางการบัญชี คือ สารสนเทศที่ได้มาจากระบบสารสนเทศทางการบัญชี คือ งบการเงินและการภาษีมูลค่าเพิ่มที่นำเสนอต่อผู้ใช้งบการเงินและกรมสรรพากร และในส่วนการบัญชีบริหาร คือ รายงานวิเคราะห์ต้นทุนต่างๆ รายงานงบประมาณ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ออกจากระบบสารสนเทศทางการบัญชีและใช้เป็นหลักฐานทางการเงิน ดังนี้

- 1) ช่วยให้ธุรกิจทราบกำไรที่แท้จริงขององค์การ
- 2) ช่วยให้ธุรกิจทราบฐานะทางการเงินของกิจการ
- 3) ช่วยเป็นเครื่องมือสนับสนุนการหาแหล่งเงินทุนของธุรกิจ
- 4) ช่วยเป็นเครื่องมือในการเสียภาษี
- 5) ช่วยในการวางแผนธุรกิจ
- 6) ช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้

การจำแนกประเภท แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.3.1 เอกสารทางการเงินบัญชี คือ หลักฐานซึ่งอยู่ในรูปแบบของเอกสารที่ใช้บันทึกรายการบัญชีมีจุดเริ่มต้น ตั้งแต่เอกสารที่ระบุแหล่งข้อมูลเบื้องต้นจนกระทั่งเอกสารที่ใช้บันทึก ข้อมูลก่อนที่จะออกงบการเงิน จำแนกได้ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) เอกสารขั้นต้น เอกสารใช้สำหรับการลงบัญชีและการบันทึกรายการเริ่มตั้งแต่การเกิดรายการค้า
- 2) สมุดรายวัน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสมุดบัญชี คือ เอกสารที่นำมาใช้สำหรับการบันทึกบัญชีในระบบมือ
- 3) บัญชีแยกประเภท เอกสารที่ได้จากการผ่านรายการบัญชีจากสมุดรายวันโดยมีการจำแนกหมวดหมู่บัญชีที่เกี่ยวข้อง

- 4) งบทดลอง เอกสารที่แสดงยอดคงเหลือในบัญชีทุกบัญชีของบัญชีแยกประเภท

รายงานทางการเงิน คือ รายงานซึ่งเป็นผลลัพธ์จากระบบสารสนเทศทางการเงิน หรือระบบบัญชีแยกประเภทและรายงานทางการเงินแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1) งบการเงิน รายงานที่แสดงผลการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการแบ่งได้ดังนี้ งบดุล แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ งบกำไรขาดทุน แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจ งบกระแสเงินสด งบแสดงการไหลเข้าและไหลออกของกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลหรือรายละเอียดจากรายการและตัวเลขที่แสดงในงบการเงินประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้ เถณฑ์การจัดทำงบการเงิน นโยบายการบัญชีที่ธุรกิจเลือกใช้ของแต่ละหัวข้อบัญชี และข้อมูลส่วนอื่น

- 2) รายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม มี 3 รูปแบบดังนี้

(1) รายงานภาษีขายเป็นรายงานที่กำหนดให้ธุรกิจบันทึกภาษีขายที่ธุรกิจพึงเรียกเก็บจากลูกค้า

(2) รายงานภาษีซื้อ รายงานที่ธุรกิจบันทึกภาษีซื้อที่ถูกเรียกเก็บจากธุรกิจผู้จำหน่ายสินค้า

- (3) รายงานสินค้าและวัตถุดิบ แสดงสินค้าที่ได้มาและจำหน่ายไป

รายงานการบริหาร คือ รายงานซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการนำสารสนเทศที่ได้จากงบการเงินมาทำการวิเคราะห์ ทางการเงินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่นำไปใช้ตัดสินใจทางการดำเนินงานและการ บริหารภายในองค์การ การกำหนดรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริหารระดับต่างๆ สามารถยกตัวอย่างได้ดังนี้

- 1) รายงานด้านงบประมาณ

- 2) รายงานด้านการบัญชีต้นทุน
- 3) รายงานวิเคราะห์งบการเงิน

กระบวนการทางธุรกิจของระบบสารสนเทศ คือ การรวมตัวของระบบย่อยของระบบสารสนเทศทางการบัญชี 3 ระบบดังนี้

- 1) ระบบประมวลผลธุรกรรม คือ ระบบที่สนับสนุนการดำเนินงานทางธุรกิจประจำวัน
- 2) ระบบบัญชีแยกประเภทและรายงานทางการเงิน คือ ระบบที่ใช้ผลิตรายงานทางการเงิน
- 3) ระบบรายงานทางการบริหาร คือ ระบบที่ใช้ผลิตรายงานที่ใช้ภายในองค์กร

ระบบประมวลผลธุรกรรมจะมีการจำแนกธุรกรรมที่เป็นตัวเงินขั้นพื้นฐานทางการผลิต การตลาด การบริหารทรัพยากรมนุษย์และการเงิน ผ่านรายการเข้าสู่ระบบบัญชีแยกประเภททำการปรับยอดคงเหลือในบัญชีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการประมวลผลเพื่อออกรายงานทางการเงินเมื่อสิ้นงวดวันออกบัญชี การประมวลผลสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นผลลัพธ์จากบัญชีแยกประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ข้อมูลของผู้บริหาร สามารถแยกได้ 5 ระบบดังนี้

1) ระบบประมวลผลธุรกรรม มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและเกิดขึ้นซ้ำๆ ในแต่ละวันทำการเกิดขึ้นซ้ำของธุรกรรมนี้เรียกว่า วัฏจักรรายการค้า

फलपु पियवर्णन และसुभापवर्णन चेङ्गेयम ज्ञानवृत्तियवर्णनการค้าเป็น 4 ประเภทคือ

- (1) วัฏจักรรายจ่าย ที่ก่อให้เกิดรายจ่ายประกอบด้วยกระบวนการทางธุรกิจดังนี้ การสั่งซื้อละรับสินค้า การควบคุมเจ้าหนี้และเงินสดจ่าย การซื้อสินทรัพย์ถาวร การจ่ายเงินเดือนพนักงาน
- (2) วัฏจักรรายได้ ที่ก่อให้เกิดรายรับเข้าธุรกิจประกอบด้วยกระบวนการทางธุรกิจดังนี้ การขายและจัดส่งสินค้า การแจ้งหนี้และเรียกเก็บเงิน การควบคุมลูกหนี้และรับชำระหนี้
- (3) วัฏจักร การแปลงสภาพ ที่ก่อให้เกิดการแปลงสภาพทรัพยากรวัตถุดิบ ค่าแรงและค่าใช้จ่ายโรงงาน ให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปตามคำสั่งผลิตของลูกค้าประกอบด้วยกระบวนการทางธุรกิจ ดังนี้ การควบคุมวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ การผลิต การคำนวณต้นทุนการผลิต
- (4) วัฏจักรการบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธุรกิจประกอบด้วยกระบวนการทางธุรกิจดังนี้ การควบคุมเงินสด และการควบคุมสินทรัพย์

2) ระบบเชื่อมโยงข้อมูลภายในธุรกิจ ลำดับแรกของการเชื่อมโยงข้อมูลภายในธุรกิจภายใต้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีนั้นต้อง จัดเตรียมผังบัญชีที่แสดงการจัดหมวดหมู่บัญชีภายใต้การดำเนินงานของธุรกิจ อย่างเป็นระเบียบกระบวนการของระบบเชื่อมโยงข้อมูลภายในธุรกิจอธิบายได้โดยใช้ แผนภาพกระแสข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ เชื่อมโยงข้อมูลกับระบบสารสนเทศอื่นๆ โดยการรับเข้าธุรกรรมที่เกี่ยวข้องจาก ระบบสารสนเทศอื่น เพื่อมาประมวลผลข้อมูลทางการบัญชีซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ คือ สารสนเทศทางการบัญชีอธิบายได้ดังนี้

- (1)ระบบสารสนเทศทางการผลิตจะส่งธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อวัตถุดิบและการผลิตสินค้าเข้าสู่ระบบ
- (2) ระบบสารสนเทศทางการตลาดจะส่งธุรกรรมการขายสินค้าเข้าสู่ระบบ
- (3) ระบบสารสนเทศทางการเงินจะส่งธุรกรรมการรับและจ่ายเงินสดเข้าสู่ระบบ

(4) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์จะส่งธุรกรรมการจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆของการบริหารทรัพยากรมนุษย์เข้าสู่ระบบ

(5) ผู้จัดการงานจะส่งรายการปรับปรุงบัญชีและงบประมาณเข้าสู่ระบบ

(6) ผู้ใช้รายงานจะรับรายงานทางการเงินและการบริหารที่ออกจากระบบ

3) ระบบบัญชีแยกประเภท

(1) การบันทึกรายการปรับปรุงเป็นขั้นตอนการนำเข้ารายการปรับปรุงบัญชี อาจจะเป็นการปรับปรุงข้อผิดพลาดที่พบในการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบสารสนเทศ อื่น

(2) การผ่านรายการบัญชี เป็นขั้นตอนของการโอนรายการจากบัญชีสมุद्रายวันทั่วไปเข้าสู่แยกประเภท การปรับปรุงยอดคงเหลือหลังจากที่ระบบมีการผ่านข้อมูลบัญชีเรียบร้อยแล้ว ระบบจะทำการปรับปรุงยอดคงเหลือในบัญชีที่เกี่ยวข้องแต่ละบัญชีภายในแฟ้มงบ ทดลองให้เป็นปัจจุบัน การออกรายงานการผ่านบัญชีเป็นขั้นตอนการออกรายงานที่ได้จากการผ่านรายการบัญชี

4) ระบบออกรายงานทางการเงิน

(1) การประมวลผลรายงาน

(2) การพิมพ์รายงานเป็นขั้นตอนหลังจากการประมวลผลรายงานเรียบร้อยแล้ว

(3) การปิดบัญชีเป็นขั้นตอนหลังออกรายงานทางการเงินเรียบร้อยแล้ว

5) ระบบออกรายงานทางการบริหาร

(1) การจัดเตรียมรูปแบบรายงาน

(2) การประมวลผลรายงาน

(3) การพิมพ์รายงาน

2.4 เทคโนโลยีทางการบัญชี

2.4.1 โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ ซอฟต์แวร์เชิงพาณิชย์ประเภทหนึ่งที่วางขายอยู่ในตลาด ซอฟต์แวร์ถูกพัฒนาขึ้นใช้ เฉพาะกับงานด้านการบัญชีและจำเป็นต้องใช้ร่วมกับระบบจัดการฐานข้อมูล (ดีบีเอ็มเอส) เพื่อสร้างระบบจัดเก็บข้อมูลทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ สามารถออกรายงานทางการเงินและการบริหารได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ทั้งนี้จะต้องเน้นการควบคุมทางการบัญชีในส่วนการควบคุมเฉพาะระบบทั้งในด้านการควบคุมด้านการเข้าถึง การรับเข้า การประมวลผล และการส่งออกข้อมูล

โปรแกรม สำเร็จรูปทางการบัญชี คือ โปรแกรมที่เน้นการบันทึก การประมวลผลและการนำเสนอรายงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมโดยมีการบันทึกข้อมูล รายวัน การผ่านบัญชีไปสมุดแยกประเภท การรายงานสรุปผลในงบการเงินต่าง ๆ ผลลัพธ์ของโปรแกรมอาจอยู่ในรูปแบบเอกสาร หรือรายงานต่าง ๆ มีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) มีองค์ประกอบพื้นฐานของโปรแกรมครบถ้วน

(2) มีโปรแกรมมอรรถประโยชน์ด้านการกำหนดขนาดแฟ้มข้อมูล

(3) ความสามารถของโปรแกรมในการเชื่อมต่อกับระบบปฏิบัติการที่มีขีด

ความสามารถในการทำงานสูง

(4) มีความสามารถในการเชื่อมต่อข้อมูลบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบลูกข่าย
แม่ข่าย

- (5) เป็นโปรแกรมที่มีความยืดหยุ่นในการใช้งานสูง
- (6) มีระบบการกำหนดรหัสผ่านหลายระดับ
- (7) มีการสร้างแฟ้มหลักรวมทั้งการปรับปรุงข้อมูลในแฟ้มหลัก
- (8) มีระบบการรับเข้าข้อมูลและตรวจทานการรับเข้าข้อมูล
- (9) การป้อนข้อมูลทางหน้าจออยู่ในลักษณะของการรับข้อมูลได้มากกว่าหนึ่ง

รายการ

- (10) มีระบบป้องกันการผ่านบัญชีที่ผิดพลาด
- (11) มีความยืดหยุ่นของการปิดงวดบัญชี
- (12) มีโปรแกรมพิมพ์แบบฟอร์มเอกสารหรือรายงาน
- (13) การโอนย้ายข้อมูลภายในระบบสร้างความคล่องตัวให้กับผู้ใช้ข้อมูล

2.4.2 การนำเสนอการเงินทางอินเทอร์เน็ต

งบการเงิน คือ รายงานทางการเงินที่นำเสนอต่อผู้ใช้งทั้งภายในและภายนอกธุรกิจ การนำเสนองบการเงินทางอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีทางหนึ่งที่สามารถเชื่อมโยงงบการเงินได้กว้างไกลทั่วโลกอย่างไร้พรมแดน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้พัฒนาฐานข้อมูลเอ็ดการขึ้น เพื่อใช้เก็บรวบรวมรายงานขึ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของ ประเทศสหรัฐอเมริกาในรูปแบบที่เป็นข้อความแต่ไม่สามารถนำรายงานทางการเงิน ของแต่ละบริษัทมาเปรียบเทียบกันได้เนื่องจากโครงสร้างงบการเงินต่างกัน และ ถูกพัฒนาด้วยชุดคำสั่งที่ต่างกัน

2.4.3 โปรแกรมการวางแผนทรัพยากรองค์กร คือ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานแบบลูกข่าย แม่ข่าย โดยทำการเชื่อมต่อกระบวนการทางธุรกิจภายในองค์กร ในส่วนการประมวลผลธุรกรรมของระบบสารสนเทศทางธุรกิจต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยมี การใช้ฐานข้อมูลรวมขององค์กรเพียงข้อมูลเดียวและมีการนำเข้าข้อมูลเพียง ครั้งเดียวผู้ใช้ในหน่วยงานต่างๆ

ความสามารถของโปรแกรมการวางแผนทรัพยากรองค์กรยุคปัจจุบัน นอกจากการเชื่อมต่อบริบบสารสนเทศภายในองค์กรด้วยฐานข้อมูลเดียวกัน ขยายขอบเขตไปถึงการเชื่อมต่อบริบบสารสนเทศระหว่างองค์กรเข้าด้วยกันหรืออีก นัยหนึ่งคือ การเชื่อมต่อบริบบสารสนเทศภายในองค์กรเข้ากับการเชื่อมต่อบริบบสารสนเทศภายใน องค์กรคู่ค้า (พลพฐ,2548)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญธนา,2559 การศึกษาการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมือง จังหวัดตาก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณสมบัติของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการ บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3) ศึกษาความต้องการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชีในอนาคต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน อำเภอเมือง จังหวัดตาก จำนวน 142 ชุด ด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมือง จังหวัดตาก มีผู้ประกอบการที่ไม่ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในการจัดทำบัญชี 75 ราย ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ประกอบการจ้างให้บุคคลภายนอกจัดทำบัญชีและจัดทำบัญชีด้วยมือ ส่วนผู้ประกอบการที่มีการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี 67 ราย ใน 67 รายนี้มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมากที่สุดคือ โปรแกรม Express 59 ราย รองลงคือ โปรแกรม Easy Acc 4 ราย โปรแกรม Auto Flight 2 ราย โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเอง 1 ราย และโปรแกรมอื่น ๆ (Excel) 1 ราย โปรแกรมที่ใช้ในการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่เป็นโปรแกรม Express เนื่องจากผู้ประกอบการมีความ คิดเห็นว่าคุณสมบัติของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก โปรแกรมสำเร็จรูปทางการ บัญชีมีข้อจำกัดในการใช้ อยู่ในระดับปานกลาง และประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือโปรแกรม Easy Acc ซึ่งคุณสมบัติของโปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชี ข้อจำกัดในการใช้งานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการ บัญชี และประโยชน์ที่ได้รับจาก การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก รองลำดับถัดมาคือ โปรแกรม Auto Flight มี คุณสมบัติของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ข้อจำกัดในการใช้งานของโปรแกรม สำเร็จรูปทางการ บัญชี และประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลำดับถัดมาคือโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเองและโปรแกรมอื่นๆ มีคุณสมบัติของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชี ข้อจำกัดในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ โปรแกรม สำเร็จรูปทางการบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาที่พบจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้แก่ ปัญหาด้านความยุ่งยาก ซับซ้อน ปัญหาด้านรายการ การออกรายงาน และปัญหาทางด้านการเชื่อมต่อข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่าง แสดงความต้องการที่จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในอนาคต คือ โปรแกรม Express

.จักรกฤษณ์ และคณะ ,2561 ภาษีที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการผลิตและการค้าพลอยสี ภาษีที่ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการผลิตและการค้าพลอยสีของไทยมีการจัดเก็บโดย กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกระทรวงมหาดไทย โดยภาษีที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อ ความสำเร็จในการประกอบการมากจะ เป็นภาษีที่จัดเก็บกรมสรรพากร ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีมูลค่าเพิ่ม มาตรการภาษีของต่างประเทศเพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางอัญมณีหากเปรียบเทียบ มาตรการภาษีไทยกับประเทศอื่นที่เป็นศูนย์กลางอัญมณีของโลก พบว่า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในกรณีของการเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) มีประเทศที่ให้การยกเว้นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการค้าพลอยก้อนภายในประเทศ และการค้าพลอยเจียระไนภายในประเทศแบบไม่มีเงื่อนไข ได้แก่ ฮองกง ศรีลังกา อิสราเอล สหรัฐอเมริกา (เฉพาะย่านการค้านิวยอร์ก) ขณะที่ประเทศไทยมีการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มการค้าพลอยก้อนภายในประเทศ และยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มการค้าพลอยเจียระไนภายในประเทศเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการภายในระบบ ภพ. 01.5 ส่วนผู้ประกอบการนอกระบบฯ เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ซึ่งในภาพรวม พบว่า การสนับสนุน มาตรการภาษีมูลค่าเพิ่มของไทยอยู่ในระดับที่ดีพอสมควรเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ที่เป็นศูนย์กลาง การค้าพลอยสี เช่นสิงคโปร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และมาเลเซีย ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ในกรณีของการเก็บ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มีประเทศที่ให้การยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายการค้าพลอยก้อนและพลอย เจียระไน ได้แก่ สิงคโปร์ ฮองกง ศรีลังกา อิสราเอล และสหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ ขณะที่ประเทศไทยเก็บภาษี เงินได้หัก ณ ที่จ่ายการค้าพลอยไม่เจียระไนในอัตราร้อยละ 1 ซึ่งสูงกว่าประเทศคู่แข่งที่เป็นศูนย์กลาง

การค้าอัญมณีสั่งกล่าวข้างต้นฯ อย่างไรก็ตาม การเก็บภาษี เงินได้หัก ณ ที่จ่ายของไทยน้อยกว่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายที่เรียกเก็บโดยรัฐบาลอินเดีย เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา

ปัญหาอุปสรรคการใช้มาตรการภาษีของไทย

- 1) ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจระบบภาษีที่ซับซ้อน ไม่ได้จัดทำใบกำกับภาษี/สำเนาใบกำกับภาษี สำหรับการขายสินค้า และไม่ได้จัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) ผู้ประกอบการยังไม่ให้ความสำคัญกับการวางแผนอากรที่ดีและครอบคลุม
- 3) เจ้าหน้าที่หน่วยงานเก็บภาษีต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่าภาษีที่บุคคลธรรมดาต้องชำระในแต่ละปี โดยที่เจ้าหน้าที่ฯ ไม่มีความคุ้นเคยในการประเมินราคาพลอยและขาดความรู้ความเข้าใจธรรมชาติการประกอบธุรกิจการผลิตและการค้าพลอย (ซึ่งแตกต่างจากเพชร ทองคำ โลหะมีค่า และเครื่องประดับทั่วไป) รวมถึงประเทศไทยและนานาประเทศยังไม่มีการจัดทำราคากลาง (Reference Price) ของพลอยสี

ข้อเสนอแนะการปรับเปลี่ยนมาตรการภาษี

ภาษีมูลค่าเพิ่ม สนับสนุนความต่อเนื่องในการยกเว้น VAT การนำเข้าและการซื้อขายพลอยก้อนและพลอยเจียรไน สำหรับผู้ที่ขึ้นทะเบียนอยู่ในระบบภาษี (ภพ.01.5) สนับสนุนความต่อเนื่องในการยกเว้น VAT การซื้อขายพลอยก้อนจากบุคคลธรรมดากับผู้ที่ขึ้นทะเบียนอยู่ในระบบภาษี (ภพ.01.5) สนับสนุนให้กรมสรรพากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้กิจการอัญมณีและเครื่องประดับ และ ผู้ส่งออกที่ยังไม่ได้จดทะเบียน ภพ.01.5 มาขึ้นทะเบียนกับกรมสรรพากร

ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คิดเหมาจากยอดขาย โดยเสนอให้เก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ประกอบอาชีพผลิตและค้าพลอยสีในอัตราร้อยละ 0.6 จากยอดขาย (ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของสัดส่วนภาษีเงินได้ต่อยอดขายของอุตสาหกรรม) เพื่อสร้างความสามารถในการคาดเดาภาระภาษีของผู้ประกอบการ และลดปัญหาอุปสรรคอันเกิดจากการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการประเมินมูลค่าภาษี ทำให้ง่ายและสะดวกต่อผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บภาษี

ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประชาสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลธรรมดาที่ขายอัญมณีทราบเงื่อนไขการหักภาษีหัก ณ ที่จ่าย (ภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 1) ส่งเสริมให้ผู้ซื้อพลอยจากบุคคลธรรมดา ออกใบรับรองหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาที่ขายพลอย

วชิระและคณะ ,2561 ตลาดการค้าเพชรและพลอยสีที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นระบบ ตลาดที่มีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นระบบ (Organized Market) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางการค้า (Trade Infrastructure) ที่อำนวยความสะดวกในการซื้อ การขายการแลกเปลี่ยนเพชร อัญมณีพลอยสีอื่นๆ และเครื่องประดับสำหรับสมาชิกของตลาดการค้าฯ ที่เป็นผู้ประกอบการนำเข้า ผู้ประกอบการส่งออก ผู้ผลิต และนายหน้าผู้ส่งเสริมให้มีการตัดสินใจซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ โดยการซื้อขายแลกเปลี่ยนอัญมณีและเครื่องประดับจะดำเนินการภายในสถานที่ที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบวงจร อาทิ ธนาคาร บริการศุลกากร ภัตตาคารหน่วยงานหักและชำระบัญชีการซื้อขายของสมาชิก (Clearing Agent) ห้องประมูลสินค้า (Trading Hall/ Trading Floor) สถานที่และบริการตรวจสอบและรับรองอัญมณีและเครื่องประดับ การออกใบรับรอง Kimberley Process ห้องประชุมและเจรจาธุรกิจ ห้องมั่นคงเพื่อเก็บรักษาสินค้า (Safe Deposit Box) บริการโลจิสติกส์ บริการออกใบอนุญาตและตรวจปล่อยสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับที่นำเข้าและส่งออก ระบบรักษาความปลอดภัย สวนหย่อมและพื้นที่สำหรับพักผ่อน รวมถึงพื้นที่

ให้ผู้ประกอบการอัญมณี และเครื่องประดับเข้าเพื่อเป็นสำนักงานขายและสถานที่เก็บสินค้าคงคลังไว้เพื่อรอจำหน่าย ทั้งนี้ การซื้อขายจะต้องออกไปกำกับภาษีและใบเสร็จรับเงินให้แก่ลูกค้า มีการเสียภาษีอย่างถูกต้อง อีกทั้งซื้อขายเฉพาะสินค้าที่สามารถตรวจพิสูจน์แหล่งกำเนิดได้ และปราศจากการค้าที่มีความเชื่อมโยงกับการฟอกเงินและไม่มีการนำเงินที่ได้จากการซื้อขายไปใช้ในการก่อการร้าย ตลาดการค้าเพชรฯ (Diamond Bourse) ที่จัดตั้งขึ้นจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) ตลาด การค้าเพชรฯ ที่เป็นสมาชิกที่ได้รับการรับรองโดยสมาพันธ์ตลาดการค้าเพชร World Federation of Diamond Bourses (WFDB) ซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติที่มีข้อกำหนดว่าสินค้าที่มีการซื้อขายสามารถตรวจพิสูจน์แหล่งกำเนิดได้ และเป็นการค้าที่อยู่ในระบบธรรมาภิบาลเสียภาษีถูกต้อง และปราศจากการค้าที่มีความเชื่อมโยงกับการฟอกเงินและไม่มีการนำเงินที่ได้จากการซื้อขายไปใช้ในการก่อการร้าย และ (2) ตลาดการค้าเพชรฯ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ WFDB บริการที่ Diamond Bourse เสนอจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) บริการที่ Diamond Bourse ดำเนินการเองและไม่เรียกเก็บเงินเพิ่มเติมจากค่าธรรมเนียมสมาชิก (Membership Fee) (2) บริการที่ Diamond Bourse ดำเนินการเองและเก็บเงินเพิ่มเติมจากค่าธรรมเนียมสมาชิก และ (3) บริการที่ผู้เช่าพื้นที่หรือผู้ซื้อพื้นที่ภายในอาคารของ Diamond Bourse ให้บริการแก่สมาชิกของ Diamond Bourse

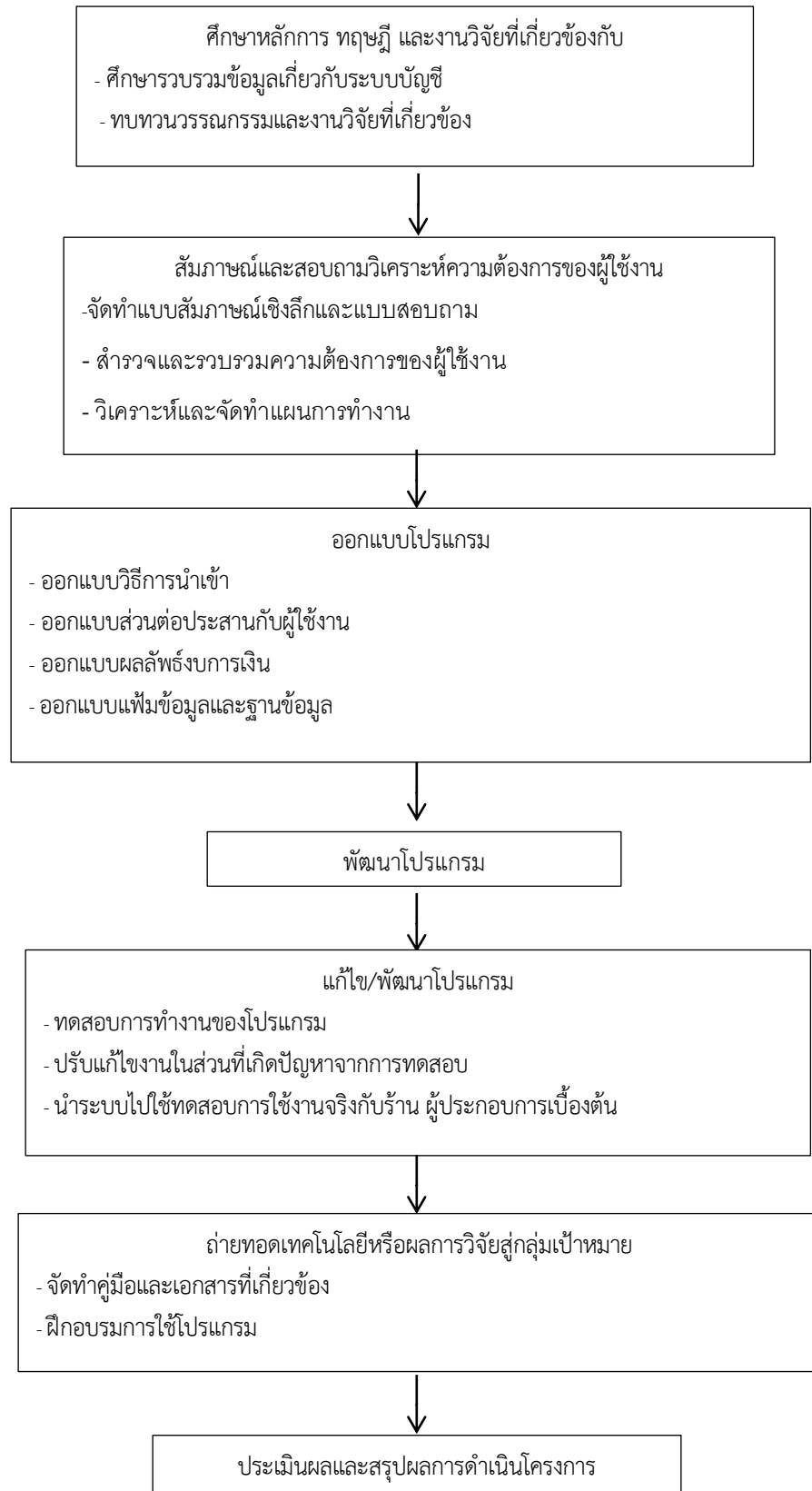
อรรถาธิบาย, 2559 จากการศึกษาวิจัยการศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพิจารณาเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีคุณลักษณะของกิจการแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือผู้บริหารของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 400 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน. สำหรับการทดสอบสมมติฐานเพื่อการเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้สถิติ Ftest (One-way ANOVA) สำหรับกลุ่มประชากรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านความน่าเชื่อถือของบริษัทผู้ผลิตและโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสนับสนุนและการให้บริการหลังการขาย รองลงมา คือด้านขีดความสามารถของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดหาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก ผลการการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) แตกต่างกันตามคุณลักษณะของกิจการ พบว่า พบว่า ขนาดของกิจการอายุของกิจการ และยอดขายโดยเฉลี่ยของกิจการแตกต่างกันส่งผลต่อการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	สถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล
ขั้นเตรียมการ/ศึกษาความเป็นไปได้ของโปรแกรม การศึกษาข้อมูล การสร้างเครื่องมือ และวิเคราะห์ข้อมูล	ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) จันทบุรี/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี/คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา
เก็บข้อมูลสัมภาษณ์และสอบถามวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน	ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) จันทบุรีสถานประกอบการที่มีประสบความสำเร็จจากการใช้ระบบบัญชี/ องค์กรเอกชน
ออกแบบโปรแกรม	ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)จันทบุรี/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี/คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา/องค์กรเอกชน
สร้างโปรแกรม	องค์กรเอกชน
แก้ไข/พัฒนาโปรแกรม	ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)จันทบุรี/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี/คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา/องค์กรเอกชน
ถ่ายทอดเทคโนโลยีและผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย	คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี/ศูนย์อัญมณี
ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี/คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา

จากภาพที่ 3.1 วิธีการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ 2. เพื่อศึกษาความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ 3. เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี 4. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นคำถามในการวิจัย จากนั้นได้ลงพื้นที่เพื่อทำการเก็บข้อมูล ภาคสนาม สำหรับนำข้อมูลมาวิเคราะห์เขียนสรุป และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ตั้งไว้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและประกอบการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจาก บทความ วารสาร สืบค้นข้อมูลจาก Internet และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive

Sampling) และ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยใช้วิธีการเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) นำผลที่ได้ออกแบบโปรแกรม และสร้างโปรแกรม แก๊ซและพัฒนา ถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

3.2. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ ในจังหวัดจันทบุรี 10 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. เป็นผู้ที่ใช้ระบบจัดเก็บสินค้าที่ผู้วิจัยพัฒนาให้ในปี 2561
2. ผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดจันทบุรี

เป็นผู้ที่ยินดีให้ข้อมูลและตอบคำถามอย่างเต็มใจและต้องการนำระบบบัญชีเฉพาะไปใช้ในธุรกิจ

3.3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและคำตอบที่เป็นจริง ครบคลุมประเด็นอย่างสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มุ่งศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้กลวิธีหลายๆ อย่างเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในการเก็บข้อมูลกับผู้ประกอบการเป็นการลดช่องว่างระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มเป้าหมายได้มีโอกาสสนทนากันมากขึ้น เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จึงได้ค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสาร ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลทางด้านเอกสาร ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและข้อมูลโดยการค้นหาทาง Internet จาก Website ต่าง ๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์แผ่นพับโฆษณา ข้อมูลจากส่วนราชการ วารสารวิชาการ และ จากตำราต่าง ๆ รวมไปถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก สามารถกระทำได้ 3 ระดับ คือ 1) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ คือการสัมภาษณ์ การนัดแนะ เวลา สถานที่แน่นอนไว้ก่อน 2) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ คือการสัมภาษณ์โดยการพบปะโดยส่วนตัว 3) การสัมภาษณ์แบบพูดคุยเป็นกันเอง คือ การพูดคุย กันธรรมดา การพูดคุยเป็นไปตามธรรมชาติ

3.3.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.3.1.1. การกำหนดประเด็นคำถามโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการโดยการเตรียมแนวคำถามการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เพราะสามารถยืดหยุ่น และกระทำได้ง่าย และมีความต่อเนื่องของคำถาม สามารถเจาะลึก การตั้งแนวคำถามหลักไว้ก่อนล่วงหน้าเป็นแบบกว้าง ๆ เพื่อให้มีจุดยืนและประเด็นที่ต้องสัมภาษณ์ ใช้ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ไม่มีการกำหนดหรือเรียงลำดับหัวข้อคำถาม แต่เป็นการสนทนาแบบธรรมชาติ และไม่สร้างความอึดอัดแก่ผู้ถูกซักถาม เช่น สำหรับการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ 2 แบบ 1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก หรือการสัมภาษณ์แบบมีจุดสนใจโดยเฉพาะ เป็นการสัมภาษณ์เจาะจงในเรื่องที่เป็นจุดสนใจของผู้วิจัย เช่น รูปแบบธุรกิจเชิงลึกเป็นข้อคำถามระบบการจัดการภายในธุรกิจ ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการสร้างความสัมพันธ์ความคุ้นเคยกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เขายอมรับและให้ความไว้วางใจ และ

นำไปสู่ข้อมูลที่ต้องการ 2) การสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์มีความเป็นอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ ของตนเอง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามนี้ สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะถามในเรื่องคัดเลือกประเด็นในความต้องการระบบบัญชี รวมไปถึง ผู้วิจัยใช้การสังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ควบคู่ไปด้วยทุกครั้ง

3.3.1.2. ใช้การจดบันทึก และการบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญวิธีการจดบันทึกโดยละเอียดภายหลังจากที่ได้จากการสนทนา การสัมภาษณ์ การบันทึก การสังเกต เพื่อป้องกันการลืม การตั้งสมมติฐานชั่วคราวจากการวิเคราะห์ข้อมูล ภาคสนาม ช่วยให้สามารถเรียบเรียงความคิดในการวางแผนงานต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้สรุปข้อมูลได้เป็นระยะ ๆ อีกด้วย ส่วนใหญ่การสังเกตจะทำไปควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์ บางกรณีอาจจะสังเกตโดยอิสระได้ การบันทึกเกี่ยวกับการสังเกต ประกอบทั้งการสังเกตภายใน (ตัวผู้วิจัย) และการสังเกตภายนอกคือสิ่งที่นักวิจัยสังเกตเผื่อใจ เกี่ยวกับบุคคลอื่น ๆ การบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยจะทำการขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงเมื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ขัดข้อง ผู้วิจัยจะได้บันทึกเสียงไว้ ทำให้สามารถเก็บรายละเอียดของข้อมูล ได้มากขึ้น โดยไม่ต้องพะวงกับการจดบันทึกภายหลังจากทำให้การสนทนาเป็นไปอย่างธรรมชาติ และสามารถที่จะสังเกตดูอาการปฏิกิริยาของผู้ให้ข้อมูล และสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์นั้น ๆ ได้อย่างเต็มที่ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูล ไม่เต็มใจ ผู้วิจัยก็จะไม่ใช่เทปบันทึกเสียง เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสบายใจในการให้ข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลที่ได้

3.3.1.3. ขั้นตอนการดำเนินงาน มี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างเครื่องมือโดยนำแนวแนวทางทฤษฎีบัญชีสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ซึ่งเครื่องมือการวิจัยผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามแนวทางและประเด็นซึ่งกำหนดไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดเป็นประเภทใช้การวิเคราะห์สรุปเนื้อหาและการจัดกลุ่มข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1. การศึกษาข้อมูล

จากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา บทความ วารสารวิชาการ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet) และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview)

3.4.2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

3.4.2.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการบันทึกเสียง

3.4.2.3 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แล้วนำมา

วิเคราะห์ พร้อมทั้งแยกแยะจับประเด็นอีกทั้งตัดคำพูดบางคำที่ไม่เหมาะสม และไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยออกไป เพื่อให้ข้อมูลนั้นเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.4.2.4 นำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ในการออกแบบพัฒนาระบบบัญชีและสร้างโปรแกรมจากนั้นให้ผู้ประกอบการทดลองใช้ จำนวน 3 ราย และทำการปรับปรุงแก้ไขจนกว่าระบบสมบูรณ์

3.5 การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

3.5.1 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือของแบบสัมภาษณ์ โดย

3.5.1.1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5.1.2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวความคิดที่จะศึกษา พร้อมทั้งกำหนด โครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1.3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคำถามแต่ละข้อ โดยมีการแทนค่าคำถามดังนี้

สำคัญ หมายถึง ให้คะแนนเท่ากับ +1

ไม่แน่ใจ หมายถึง ให้คะแนนเท่ากับ 0

ไม่สำคัญ หมายถึง ให้คะแนนเท่ากับ -1

3.5.1.4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการพิจารณา และตัดสินใจของผู้ทรงคุณวุฒิมาทำการ ทดสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) การวัดค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์นี้กำหนดเกณฑ์การเห็นพ้องต้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยร้อยละ 75 ในแต่ละหัวข้อ คำถาม จึงนับว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ยอมรับได้ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์และแบบ สัมภาษณ์มาปรับปรุง โดยสูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา คือ อัตราส่วนดัชนี (Index of Consistency: IOC)

$$\text{ดัชนีสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงเนื้อหา
R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นด้านบวก
หรือเห็นว่าสำคัญของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่า IOC ≥ 0.75 ถือว่าคำถามนั้นสามารถใช้ได้
IOC < 0.75 ถือว่าไม่สามารถใช้คำถามนั้นได้

เมื่อได้ค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อย่อยที่ค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.75 แล้วถือว่าแบบ สัมภาษณ์มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และนำข้อคำถามนั้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการเชิงคุณภาพ โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) เครื่องมือเก็บข้อมูลใช้แนวคำถามซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเอกสารและภาคสนามได้เพียงพอต่อการศึกษาตาม

วัตถุประสงค์บ้างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น โดยนำมาจัดหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบตามเค้าโครงเรื่องแล้วสรุปออกมา เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และหาข้อมูลเพิ่มเติมต่อไปหลังจากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์โดยการสัมภาษณ์ซ้ำในบางประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้น และทำการวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้งหนึ่งซึ่งให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากและ ผู้วิจัยได้ใช้การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสามเส้ากรณีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (Interview) หากได้ข้อมูลเหมือนกันหรือตรงกันก็หมายความว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่เชื่อถือได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ผลข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ

ข้อมูลทางด้านเอกสาร ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและข้อมูลโดยการค้นหาทาง Internet จาก Website ต่าง ๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์แผ่นพับโฆษณา ข้อมูลจากส่วนราชการ วารสารวิชาการ และ จากตำราต่าง ๆ รวมไปถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบธุรกิจ ระบบบัญชี สมุดบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท งบทดลอง งบการเงิน เป็นต้น

4.2 ผลความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อศึกษาความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี และเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมผลความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับของผู้ประกอบการระดับ SMEs จำนวน 10 ราย โดยมีโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบธุรกิจ มีจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินงานด้านกิจกรรมทางบัญชี มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะ มีจำนวน 4 ข้อ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกจากเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชี และประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการศึกษาแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1 - 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	2	20
หญิง	8	80
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 - 29 ปี	5	50
30 - 39 ปี	2	20
40 - 49 ปี	2	20
มากกว่า 50 ปี	1	10
รวม	10	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 29 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ อายุ 30 - 39 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อายุ 40 - 49 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมปลาย	1	10
ระดับปริญญาตรี	8	80
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1
รวม	8	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และต่ำกว่ามัธยมปลาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	10	100
ผู้จัดการบริษัท	-	-
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดเป็นเจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชี

ประสบการณ์การการทำบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	5	50
มี โดยการทำมือ	3	30
มี โดยใช้โปรแกรมบัญชี	1	10
มี โดยใช้โปรแกรม excel	1	10
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การการทำบัญชี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ มี โดยการทำมือผ่านสมุดจดบันทึก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มี โดยการใช้โปรแกรม excel จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และมี โดยการใช้โปรแกรมทางบัญชี จำนวน 1คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามประสบการณ์การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูป

ประสบการณ์การการทำบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	7	70
มี โปรแกรม excel express และ Senior soft	3	30
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโปรแกรมสำเร็จรูปในการทำงานมาก่อน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 และมีประสบการณ์การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ เช่น excel express และ Senior soft จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30

4.2.2 ข้อมูลรูปแบบการดำเนินธุรกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการ แบ่งเป็น รูปแบบธุรกิจ ขนาดของธุรกิจ และรูปแบบการทำบัญชีของธุรกิจตนเอง แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.7 - 4.9

ตารางที่ 4. 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามประสบการณ์การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูป

รูปแบบธุรกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บุคคลธรรมดา	9	90
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-	-
บริษัทจำกัด	-	-
วิสาหกิจชุมชน	1	1
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จดทะเบียนธุรกิจเป็นบุคคลธรรมดา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามขนาดธุรกิจ

รายรับต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี	10	100
รายรับสูงกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี	-	-
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกตามรูปแบบการทำบัญชีของธุรกิจตนเอง

รูปแบบการทำบัญชีของธุรกิจตนเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จดบันทึกและจัดทำรายงานทางบัญชีด้วยตนเอง	10	100
จดบันทึกและจัดจ้างบริษัทบัญชีเพื่อทำรายงาน	-	-
จดบันทึกและจัดจ้างบริษัทจัดทำบัญชี	-	-
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดใช้วิธีการจดบันทึกและจัดทำรายงานทางบัญชีด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100

ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ไม่มีผู้ใดที่มีรายรับสูงกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี ดังนั้นจึงไม่สามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตการทำงานในส่วนของระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อรองรับข้อมูลภาษีที่เกิดจากการซื้อและขายสินค้า การออกเอกสารใบกำกับภาษี (ข้อมูลเพื่อการซื้อ /ใบกำกับภาษีขายสินค้า) การจัดทำ

รายงานภาษีซื้อ และระบบสนับสนุน ภ.พ.30 และใบแนบ ภ.พ.30 แต่ใช้วิธีการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ประกอบการบริษัทรับทำบัญชีให้กับผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดจันทบุรี

4.2.3 ข้อมูลการดำเนินงานด้านกิจกรรมทางบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานด้านบัญชีและความต้องการกิจกรรมการทำงานของโปรแกรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกข้อคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.10 - 4.12

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีที่ต้องการให้แสดงผลนอกเหนือจากรายการบัญชีประจำวัน

รูปแบบทางบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมุดบัญชีรายวัน (Journal)	8	80
บัญชีแยกประเภท (General Ledger)	8	80
งบการเงิน (Financial Statement)	4	40
งบทดลอง (Trial Balance)	2	20

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เลือกให้สามารถแสดงในรูปแบบสมุดบัญชีรายวันและบัญชีแยกประเภท อย่างละ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 แสดงผลเป็นงบการเงิน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และแสดงผลเป็นงบทดลอง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตการทำงานจัดซื้อวัตถุดิบเข้าร้านที่ท่านต้องการจากระบบ (โปรแกรม)

กิจกรรมการซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การซื้อสินค้า		
- การซื้อสินค้าเป็นเงินสด	10	100
- การซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ	4	40
- การบันทึกข้อมูลภาษีซื้อ (ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม)	-	-
การจ่ายชำระหนี้		
- การจ่ายชำระหนี้	9	90
- ข้อมูลยอดเจ้าหนี้	7	70
- รายงานเจ้าหนี้คงเหลือ	7	70
- การเพิ่มและลดหนี้จากเจ้าหนี้	2	20
การจัดการสินค้าคงคลัง		
- การเพิ่มขึ้นของจำนวนสินค้าคงคลัง	9	90
- รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง	5	50

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการซื้อสินค้าเป็นเงินสด 10 คนคิดเป็น ร้อยละ 100 และเป็นเงินเชื่อ 4 คนคิดเป็นร้อยละ 40 มีการจ่ายชำระหนี้ 9 คนคิดเป็นร้อยละ 90 ต้องการแสดงข้อมูลยอดลูกหนี้ และรายงานเจ้าหนี้คงเหลือ 7 คนคิดเป็นร้อยละ 70 และแสดงข้อมูลสินค้าคงคลังที่เพิ่มขึ้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 และรายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวกับขอบเขตการทำงานจำหน่ายสินค้าออกจากร้านที่ท่านต้องการจากระบบ (โปรแกรม)

กิจกรรมการขาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การขายสินค้า		
- การขายสินค้าเป็นเงินสด	10	100
- การขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ	2	20
- การออกใบกำกับภาษี (ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม)	-	-
การรับชำระหนี้		
- การรับชำระหนี้	9	90
- ข้อมูลยอดลูกหนี้	9	90
- รายงานลูกหนี้คงเหลือ	7	70
- การเพิ่มและลดหนี้จากลูกหนี้	7	70
การจัดการสินค้าคงคลัง		
- การลดลงของจำนวนสินค้าคงคลัง	6	60
- รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง	5	50

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการขายสินค้าเป็นเงินสด 10 คนคิดเป็น ร้อยละ 100 และเป็นเงินเชื่อ 2 คนคิดเป็นร้อยละ 20 ไม่มีการออกใบกำกับภาษี มีการรับชำระหนี้และต้องการให้แสดงข้อมูลยอดลูกหนี้ 9 คนคิดเป็นร้อยละ 90 แสดงรายงานลูกหนี้คงเหลือและการเพิ่มขึ้นและลดลงของลูกหนี้ 7 คนคิดเป็นร้อยละ 70 และแสดงข้อมูลสินค้าคงคลังที่ลดลง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และรายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50

4.2.4 ข้อมูลพฤติกรรมการบันทึกข้อมูลทางบัญชีของผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานด้านบัญชีและความต้องการกิจกรรมการทำงานของโปรแกรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกข้อคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.13 - 4.18

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความรู้ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลทางบัญชี

ความรู้ในการบันทึกข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทันทีที่มีการดำเนินกิจกรรมผลิตและจำหน่าย	8	80
ภายใน 1 วันหลังจบการดำเนินงาน	2	20
ภายใน 1 สัปดาห์ (บันทึกเมื่อสิ้นสัปดาห์)	-	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการบันทึกข้อมูลทุกครั้งของการดำเนินงานผลิตและจำหน่าย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 และบันทึกภายใน 1 วันหลังการดำเนินงาน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้าหมวด 1 สินทรัพย์

รายการที่ดำเนินการทางบัญชีหมวดสินทรัพย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สินทรัพย์หมุนเวียน		
- เงินสด	10	100
- เงินฝากธนาคาร ระบุประเภท และเลขที่บัญชี	10	100
- ตัวเงินรับ	-	-
- ลูกหนี้สินค้าขายผ่อนชำระ	9	90
- ลูกหนี้ค่าบริการ	9	90
- ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	9	90
- ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-
- ดอกผลจากการขายผ่อนชำระรอดบัญชี	5	50
- ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-
- สินค้าคงเหลือ	6	60
- ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	-	-
- สินค้าขาดบัญชี	-	-
- ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	-	-
- ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	-	-
- ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	3	30
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม - ลูกหนี้กรมสรรพากร	7	70
- ภาษีซื้อ	7	70
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	6	60
- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	-	-
- ยานพาหนะ	1	10
- เครื่องใช้สำนักงาน	1	10
- ค่าเสื่อมราคาสะสมอาคาร ยานพาหนะ เครื่องใช้ สำนักงาน	1	10
- เงินมัดจำ	2	20
- เงินประกัน	4	40

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้าหมวด 2 หนี้สิน

รายการที่ดำเนินการทางบัญชีหมวดหนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หนี้สินหมุนเวียน		
- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	-	-
- เจ้าหนี้การค้า	6	60
- เจ้าหนี้สินค้ายรับฝากขาย	5	50
- เงินปันผลค้างจ่าย	-	-
- เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	-	-
- รายได้รับล่วงหน้า	2	20
- เงินรอจ่ายคืน	-	-
- ภาษีขาย	7	70
- เงินประกันสังคม หัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	-	-
2. หนี้สินไม่หมุนเวียน		
- เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	5	50
- เงินกู้ยืมระยะยาว	3	30
- เงินประกันความเสียหายของพนักงาน	1	10

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้าหมวด 3 หมวดทุน หรือส่วนของเจ้าของ

รายการที่ดำเนินการทางบัญชีหมวดทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ทุนของสหกรณ์ /กลุ่ม/บริษัท	1	1
- ทุนเรือนหุ้น	-	-
- ทุนสำรอง	5	50
- ขาดทุนสะสม	-	-
- กำไรสุทธิ	10	10
- ขาดทุนสุทธิ	-	-

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้าหมวด 4 หมวดรายได้

รายการที่ดำเนินการทางบัญชีหมวดรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ขายสินค้าที่มีภาษี	7	70
- ขายสินค้าที่ไม่มีภาษี	10	100
- ขายสินค้ารับฝากขาย	2	20
- ขายสินค้าผ่านบัญชี	-	-
- ขายสินค้าผ่อนชำระ	10	100
- ดอกผลจากการขายผ่อนชำระ	9	90
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	10	10
- รายได้ค่าเช่า	-	-
- รายได้เบ็ดเตล็ด	2	20

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายการบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้าหมวด 5 หมวดรายจ่าย

รายการที่ดำเนินการทางบัญชีหมวดรายจ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ซื้อสินค้าที่มีภาษี	7	70
- ซื้อสินค้าที่ไม่มีภาษี	10	100
- ซื้อสินค้ารับฝากขายที่มีภาษี	-	-
- ซื้อสินค้าผ่านบัญชี	-	-
- ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	3	30
- ค่าหีบห่อ	9	90
- เงินเดือน (ตัวเอง-พนักงาน)	10	100
- ค่าเบี้ยเลี้ยง บำเหน็จเจ้าหน้าที่	2	20
- ค่าล่วงเวลา	2	20
- ค่าน้ำ - ค่าไฟ - ค่าโทรศัพท์	10	10
- ค่าเสื่อมราคาอาคาร ยานพาหนะ เครื่องใช้สำนักงาน	1	10

4.2.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ปัญหาอุปสรรคในการทำบัญชีของธุรกิจจ้อยภูมิและเครื่องประดับ

ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าสินค้าเป็นชนิดรายละเอียดยิบย่อยทำให้การจัดเก็บหรือการคำนวณยุ่งยาก การใส่ข้อมูลให้ครบถ้วนทำได้ยาก ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับการทำสินค้าคงคลังได้ และบางรายที่ใช้ โปรแกรม MS Office Excel ในการบันทึกข้อมูลยังมีความผิดพลาด จาก human error ต้องใส่สูตรเอง ขาดโปรแกรมบัญชีที่รองรับตามต้องการ และยังไม่พร้อมซื้อโปรแกรมที่มีราคาสูง

2) การมีระบบบัญชีที่ถูกต้องท่านคิดว่ามีประโยชน์อย่างไรและสามารถนำไปพัฒนาธุรกิจของท่าน

คาดว่าจะลดการทำงานซ้ำซ้อน และช่วยลดความผิดพลาดลง สามารถสรุปผลได้ทันที โดยไม่ต้องทำบัญชีเอง ทำให้เห็นงบที่ชัดเจน สามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงได้ต่อ

3) นอกจากระบบบัญชีภูมิณีและเครื่องประดับท่านต้องการให้แก้ปัญหาธุรกิจของท่านทางด้านใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำวิจัยจันทบุรีนครภูมิณี

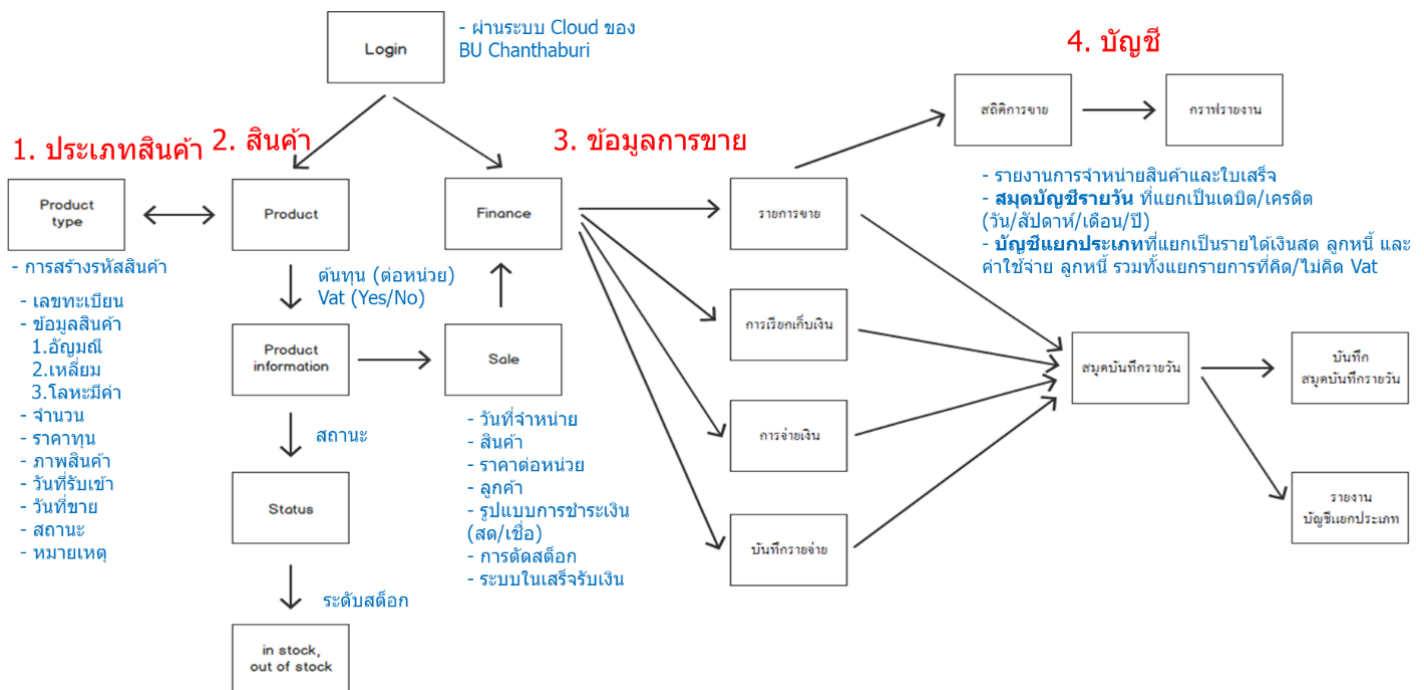
ด้านการตลาดเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่ายในปัจจุบัน ตลาดออนไลน์ต่างประเทศ เช่น เปิดร้านขายผ่าน ebay amazon alibaba etsy และ วิธีรับชำระเงินจากลูกค้าต่างประเทศ วิธีส่งของไปต่างประเทศ

4) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

ในการจัดทำโปรแกรมบัญชีเบื้องต้น ทดลองผูกการตัดขายสินค้า เข้ากับคลังสินค้า ออกใบเสร็จ และจัดทำฐานข้อมูลลูกค้าคู่ก่อนก็พอค่ะ ส่วนการบันทึกรายรับรายจ่าย งบการเงิน กระแสเงินสด ค่อยตามมาก็ได้

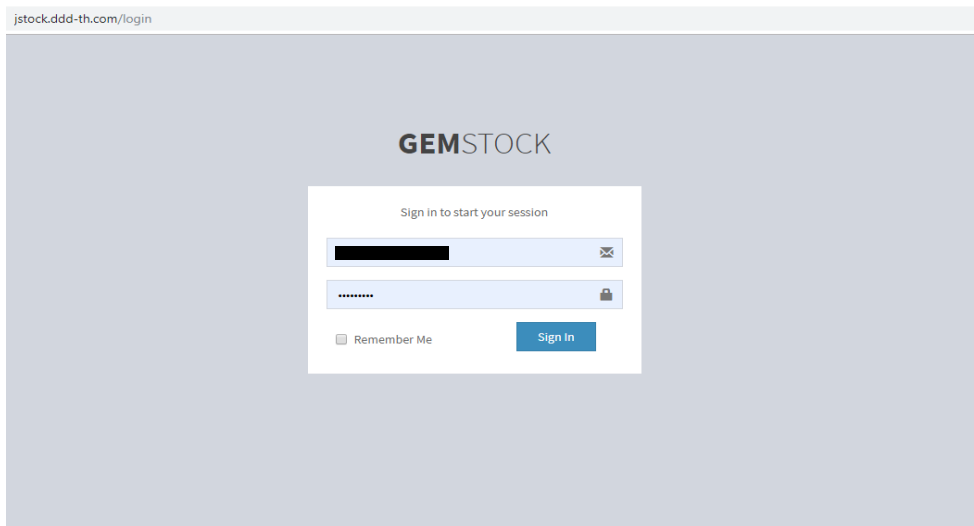
4.3 ผลการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนารูขีจ้อญมณเญและเครื่องประดับจ้งหวัดจ้งทบุรี

4.3.1 การออกแบบโปรแกรมบัญชี

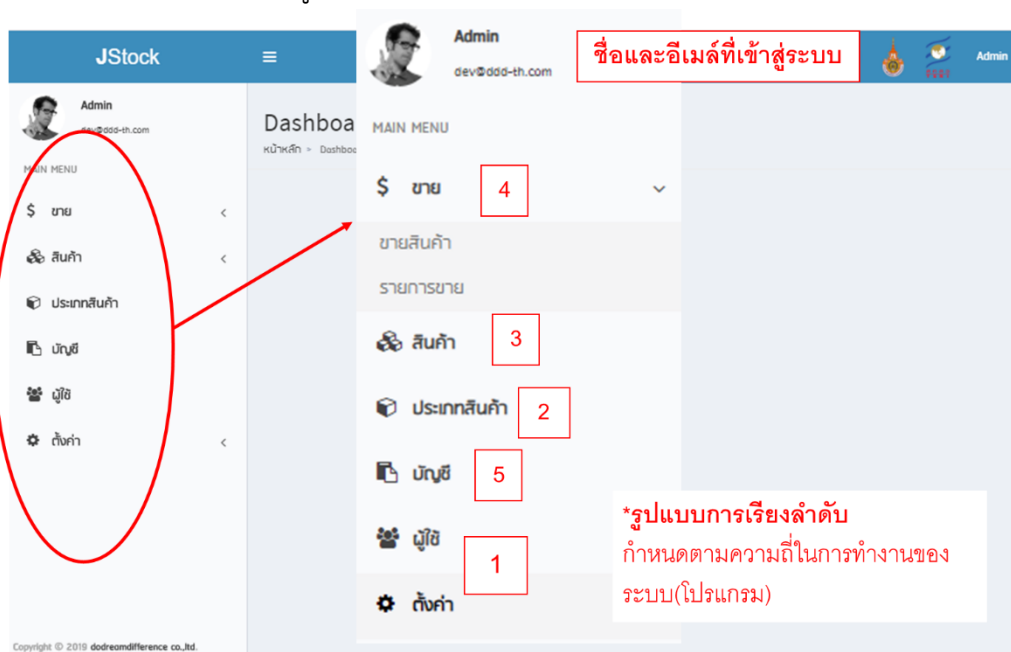
ภาพที่ 4.1 ภาพแสดงกระบวนการออกแบบระบบบัญชี

จากภาพที่ 4.1 อธิบายกระบวนการออกแบบได้ดังนี้โดยเชื่อมโยงระบบจากระบบจัดเก็บสินค้าที่ผู้ประกอบการใช้อยู่แล้วสามารถเชื่อมโยงระบบบัญชี ด้านการเงิน เมื่อทำการขายสินค้า สามารถแยกรายการเป็น รายการขาย รายการเรียกเก็บเงิน การจ่ายเงิน บันทึกรายจ่าย ทั้ง 4 รายการ จะเป็นการบันทึกบัญชีแบบสมุดรายวัน แยกเป็นบันทึกรายวัน และ แยกเป็นระบบบัญชีแยกประเภทต่างๆ ซึ่งเมื่อขายแล้ว สามารถทำเป็นสถิติการขาย และกราฟแสดงการขายสินค้าได้ด้วยจากกระบวนการการออกแบบระบบบัญชีในภาพที่ 4.1 แสดงเป็นภาพหน้าต่างกระบวนการของระบบบัญชีเบื้องต้นตั้งแต่ภาพที่ 4.2 ถึง ภาพที่ 4.13

ภาพที่4.2 ระบบ Login

จากภาพที่4.2 หน้าต่างที่1ระบบ Login ใช้งานด้วย email โดยที่มี Password อย่างน้อย 8 ตัวอักษร เพื่อความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลส่วนตัว

ภาพที่4.3 หน้า dashboard ของระบบบัญชี

จากภาพที่4.3 หน้าต่างที่2 หน้า dashboard ของระบบ แสดงข้อมูลการทำงานของระบบ 6 ข้อมูล ได้แก่ การตั้งคาระดับผู้ใช้ ผู้ใช้ บัญชี ประเภทสินค้า สินค้า และการขาย โดยเรียงลำดับตามความถี่และความสำคัญในการใช้งานของระบบ

ตั้งค่า

ตั้งค่า

ชื่อองค์กร *

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี

เบอร์โทรศัพท์

ที่อยู่

[บันทึก](#)

ภาพที่4.4 หน้าการตั้ง

จากภาพที่4.4 หน้าต่างที่3 การเพิ่มข้อมูลขององค์กร ประกอบด้วย ชื่อองค์กร เลขประจำตัวผู้เสียภาษี เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ ซึ่งข้อมูลส่วนนี้จำเป็นต้องกรอกเพื่อนำมาใช้ในการออกบิลให้กับลูกค้า

JStock

Admin
dev@ddd-th.com

MAIN MENU

- ขาย
- สินค้า
- ประเภทสินค้า
- บัญชี
- ผู้ใช้งาน
- ตั้งค่า

ผู้ใช้งาน

ค้นหา...

ค้นหา

+ เพิ่มผู้ใช้งาน

	ชื่อ	อีเมล	สิทธิ์การใช้งาน
Edit Del	Admin	dev@ddd-th.com	Admin

Previous 1 Next

ภาพที่4.5 การสร้างผู้ใช้งานระบบ

จากภาพที่4.5 แสดงหน้าการสร้างผู้ใช้งานของระบบที่แบ่งออก 2 ระดับ คือ Admin ที่สามารถสร้าง อ่าน และลบข้อมูล และ User ที่สามารถสร้างและอ่านข้อมูลได้เท่านั้น

ภาพที่4.6 การสร้างรหัสสินค้า

จากภาพที่4.6 การสร้างรหัสสินค้า เลือกหน้า สินค้าของระบบจัดเก็บสินค้า ในหน้า create ประเภทสินค้า สามารถเลือกจากหน้าสร้าง “Product Type” ตัวย่อสินค้า สามารถใส่ตัวย่อได้ตามที่ต้องการ โดยพิมพ์แล้วกด drop down เพื่อเลือกตัวอักษรที่พิมพ์ไว้ รายละเอียดของอื่นสามารถกรอกได้ตามลักษณะของสินค้า สามารถ upload ใบรับรอง สามารถ upload ภาพสินค้า โดยการกรอกข้อมูลประเภทสินค้า ชื่อสินค้า รายละเอียด ลักษณะเหลี่ยม โลหะมีค่า ราคาทุน ราคาขาย ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาพสินค้า จำนวน หน่วยวันที่รับเข้า วันที่ขายออก สถานะ ข้อมูลอ้างอิงวัตถุดิบในการผลิต และหมายเหตุ ดังภาพที่ 4.7

ภาพที่4.7 การสร้างข้อมูลสินค้า

MAIN MENU

฿ บาท

ขายสินค้า

รายการขาย

สินค้า

ประเภทสินค้า

บัญชี

บัญชี

ตั้งค่า

เพิ่มรายการ

ชื่อผู้ซื้อ

John

วันที่

12/22/2019 1:41 PM

วิธีการชำระเงิน

เงินสด

เบอร์โทร

อีเมล

จจจ

การเพิ่มข้อมูลการขายสินค้า สามารถเลือกได้ว่ามี VAT หรือไม่ (หากเลือก VAT จะมีการคำนวณให้อัตโนมัติ)

#	รหัสสินค้า	สินค้า	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	รวม	Vat	สุทธิ
1	G-DCC-19-07-000002	Gold	12	12.0000	144		144

ยอดรวม 144.00

ยกเลิก บันทึก พิมพ์

Double click

ภาพที่ 4.8 การขายสินค้า

จากภาพที่ 4.8 การขายสินค้า เป็นข้อมูลการขายสินค้าที่ต้องกรอกข้อมูลของลูกค้าที่มาซื้อ ทั้งชื่อ ที่อยู่ วิธีการชำระเงิน สินค้าที่จำหน่าย และการคิดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของสินค้า ซึ่งเมื่อกดบันทึกแล้วสามารถสั่งพิมพ์เพื่อออกเป็นใบเสร็จให้กับลูกค้า ดังภาพที่ 4.9

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี

เลขที่ 51912000003

วันที่ 2019-12-23 16:36:00

ใบเสร็จรับเงิน

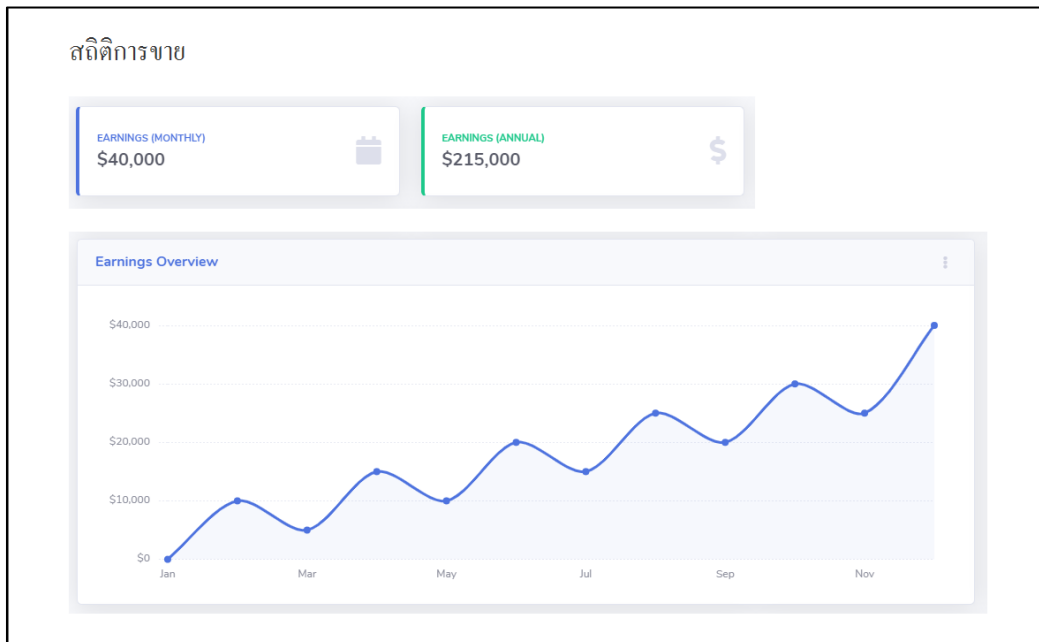
ชื่อ Saroot Kantawan

เบอร์โทร 0864077699

ที่อยู่ Krung Thep Kritho Road, Soi 7

ลำดับที่	สินค้า	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	รวม	Vat	สุทธิ
1	G-DCC-19-07-000002 Gold	12	12.00	144.00	0.00	144.00
2	B-Ring-19-12-000005 แหวนพลอยแดง	1	500.00	500.00	0.00	500.00
3	B-Ring-19-12-000005 แหวนพลอยแดง	1	500.00	500.00	0	500.00
4	B-Ring-19-12-000005 แหวนพลอยแดง	1	500.00	500.00	0	500.00

ภาพที่ 4.9 ใบเสร็จรับเงิน

ภาพที่4.10 สถิติการขาย

จากภาพที่4.10 หน้าต่างแสดง สถิติการขาย หน้ารวมสรุปรายได้แบบเป็นข้อมูลกราฟรายวัน ตามรายการที่ได้ตามรายการขายในแต่ละวัน การออกแบบหน้านี้ถูกทำเพื่อให้ผู้ใช้สามารถดูสรุปกระแสเงินเข้ารายวันได้ และสามารถนำไปเทียบกับกระแสเงินจ่ายรายวันได้

การเรียกเก็บเงิน

From

To

Status
Select Status

SEARCH

#	Invoice Number	Client	Created Date	Due Date	Amount	Status	Action
1	#INV-0001	Global Technologies	11 Mar 2019	17 Mar 2019	64,628.21฿ (\$2099)	Paid	⋮
2	#INV-0002	Delta Infotech	11 Mar 2019	17 Mar 2019	64,628.21฿ (\$2099)	Sent	⋮
3	#INV-0003	Cream Inc	11 Mar 2019	17 Mar 2019	64,628.21฿ (\$2099)	Partially Paid	⋮

ภาพที่4.11 การเรียกเก็บเงิน

จากภาพที่4.11 หน้าต่างแสดงการเรียกเก็บเงิน แสดงรายการเรียกเก็บเงิน สำหรับลูกค้า โดยสามารถใส่รายละเอียดชื่อลูกค้า หรือรายละเอียดอื่นได้ การเก็บข้อมูลในหน้านี้ทำบนฐานข้อมูลการเรียกเก็บเงิน

JStock Admin dev@000-th.com หน้าหลัก สมุดรายวันทั่วไป

บัญชี

MAIN MENU

- \$ ขาย
- 📊 สินค้า
- 📦 ประเมินสินค้า
- 📄 บัญชี**
- 👤 ผู้ใช้
- ⚙️ ตั้งค่า

สมุดรายวันทั่วไป

2020-02 + เพิ่มรายการ

พ.ศ. 2563		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท.	สต.	บาท.	สต.
ม.ค.	4	เงินสด	101	25,000	00		
		ขายสินค้า	401			25,000	00
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
ม.ค.	4	เงินสด	101	374,500	00		
		ขายสินค้า	401			374,500	00
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
ม.ค.	4	เงินสด	101	1,000,000	00		
		ทุน เจ้าของกิจการ	301			1,000,000	00
		เจ้าของลงทุนด้วยเงินสด					

Edit

ภาพที่4.12 การจัดทำบัญชี (สมุดบัญชีรายวัน)

จากภาพที่4.12 หน้าต่างแสดงข้อมูลสมุดบัญชีรายวันที่เป็นการบันทึกข้อมูลจากข้อมูลสินค้า การซื้อ และการขาย รวมถึงข้อมูลอื่นที่ต้องบันทึกเพิ่ม เช่น ค่าเช่า รายได้อื่นๆ เงินเดือน และค่าน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ เพื่อจำแนกเป็นหมวดหมู่ 5 หมวดหมู่ คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และรายจ่าย

Accounting หน้าหลัก Acco

Accounting

พ.ศ. 2562		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท.	สต.	บาท.	สต.
พ.ศ.	11						
						0	0
		ภาษีขาย	203			0	0
		ขายสินค้าเป็นเงินสด ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%			-		

+ Add บันทึก

ภาพที่4.13 การบันทึกการดำเนินงานประจำวัน

จากภาพที่ 4.14 หน้าต่างแสดงหน้าสมุดรายวันทั่วไป แสดงรายการรวมทั้งหมดของงบการเงิน จากหน้านี้สามารถกด เพิ่ม “บันทึกสมุดรายวัน” หรือดู “รายงานบัญชีแยกประเภท” การออกแบบหน้านี้เทียบ มาจากการใช้งานสมุดรายวันทั่วไปของบริษัทบัญชี โดยออกแบบให้ผู้ใช้ใช้งานได้ง่าย

รายงานบัญชีแยกประเภท

จากภาพที่ 4.15 หน้าที่ต่างแสดงรายงานบัญชีแยกประเภท สามารถกดดูรายงานบัญชีแยกประเภทได้
ขั้นตอนต่อไปนำรูปแบบระบบที่ได้จัดทำสอบถามผู้ประกอบการอีกรอบเพื่อทำการปรับแก้ก่อนการเขียน
โปรแกรมฉบับสมบูรณ์

บทที่ 5

สรุปการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนวิธีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล ถือเป็นการพัฒนาการจัดทำแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการเร่งผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เชื่อมโยงระบบการค้าดิจิทัลของไทยในการค้าสู่ธุรกิจยุค 4.0 โดยเลือกศึกษากลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมอัญมณีและเครื่องประดับ ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 ราย ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลสรุปการดำเนินงานวิจัยเป็น 4 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

- 5.1 เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนวิธีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ
- 5.2. เพื่อศึกษาความต้องการระบบวิธีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ
- 5.3. เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบวิธีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี
- 5.4. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบวิธีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล

5.1 สรุปผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและความต้องการของระบบวิธีสำหรับผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมผลความต้องการระบบวิธีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับของผู้ประกอบการระดับ SMEs จำนวน 10 ราย พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 29 ปี จบการศึกษาระดับระดับปริญญาตรี ทั้งหมดเป็นเจ้าของกิจการ ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การทำบัญชี ส่วนที่มีประสบการณ์ทำบัญชีก็เป็นการทำด้วยมือ มีบางส่วนใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ excel express และ Senior soft และใช้วิธีการจดบันทึกและจัดทำรายงานทางบัญชีด้วยตนเอง

ส่วนใหญ่จดทะเบียนธุรกิจเป็นบุคคลธรรมดาและมีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี ส่วนที่เป็นนิติบุคคล ก็แจ้งว่ามีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาทต่อปี และไม่มีการจัดทำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อการซื้อและขายสินค้า การออกเอกสารใบกำกับภาษี (ข้อมูลเพื่อการซื้อ /ใบกำกับภาษีขายสินค้า) การจัดทำรายงานภาษีซื้อ และระบบสนับสนุน ภ.พ.30 และใบแนบ ภ.พ.30 แต่จากการประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าข้อมูลดังกล่าวอาจไม่เป็นจริงทั้งหมดเนื่องจากผู้ประกอบการเกรงกลัวเรื่องการชำระภาษีเงินได้บุคคลและนิติบุคคล ซึ่งถือเป็นปัญหาของกระบวนการวิจัยและการพัฒนาให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบการค้าในปัจจุบัน

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานด้านบัญชีและความต้องการกิจกรรมการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูป ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้แสดงข้อมูลรูปแบบทางบัญชี 2 รูปแบบ คือ สมุดบัญชีรายวัน (Journal) บัญชีแยกประเภท (General Ledger) และมีบางส่วนที่ต้องการให้แสดงในรูปงบการเงิน (Financial Statement)

ความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวกับขอบเขตการทำงานจัดซื้อวัตถุดิบเข้าร้านที่ทันต้องการจากระบบ (โปรแกรม) การซื้อสินค้า(วัตถุดิบ) ส่วนใหญ่อยู่ในรูปเงินสด มีบางรายที่เป็นเงินเชื่อ โดยไม่มีความต้องการที่จะบันทึกเป็นระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านเจ้าหนี้ต้องการให้แสดงผล การจ่ายชำระหนี้ ข้อมูลยอดเจ้าหนี้ รายงานเจ้าหนี้คงเหลือ และการเพิ่มขึ้นของจำนวนสินค้าคงคลัง รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง

ความต้องการรูปแบบของรายงานทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวกับขอบเขตการทำงานจำหน่ายสินค้าออกจากร้านที่ทันต้องการจากระบบ (โปรแกรม) การขายสินค้าส่วนใหญ่ขายสินค้าเป็นเงินสด มีบางส่วนขายเป็น

เงินเชื่อ โดยไม่มีความต้องการที่จะขายหรือออกไปกำกับภาษี ส่วนด้านลูกหนี้ต้องการแสดงผล การรับชำระหนี้ ข้อมูลยอดลูกหนี้ รายงานลูกหนี้คงเหลือ และการเพิ่มและลดหนี้จากลูกหนี้ และด้านการจัดการสินค้าคงคลังต้องการให้แสดงผลการลดลงของจำนวนสินค้าคงคลัง และรายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง

การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการบันทึกข้อมูลทางบัญชีของผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่บันทึกข้อมูลทันทีหลังดำเนินกิจกรรม และมีความต้องการบันทึกข้อมูลตามสมุดบัญชีรายวันที่เป็นการบันทึกข้อมูลจากข้อมูลสินค้า การซื้อ และการขาย รวมถึงข้อมูลอื่นที่ต้องบันทึกเพิ่ม เช่น ค่าเช่า รายได้อื่นๆ เงินเดือน และค่าน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์เพื่อจำแนกเป็นหมวดหมู่ 5 หมวดหมู่ คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และรายจ่าย

5.2 เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนารูจกัภูมิและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี

จากการที่ระบบบัญชี GEMSACCOUNTING ถูกพัฒนาขึ้นโดยนำโปรแกรมสต็อกสินค้า GEMSTOCK มาเป็นพื้นฐาน ซึ่งยังคำนึงถึงระบบการทำงานที่สอดคล้องกับระบบ Cloud System ที่สามารถทำงานได้ทุกที่ สอดคล้องกับการทำงานปัจจุบันและมีความปลอดภัยสูง ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องมีความรู้พื้นฐาน 3 เรื่อง ได้แก่ ด้านการสร้างรหัสสินค้า ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (Vat) และการจัดทำระบบบัญชี 2 ประเภท คือ สมุดบัญชีรายวัน และบัญชีแยกประเภท

โครงสร้างการทำงานของระบบบัญชี แบ่งเป็น 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1) การกำหนดผู้ใช้งานระบบ การสร้างรหัสประเภทสินค้า เพื่อช่วยในการจัดกลุ่มสินค้า (Product Type) และการกำหนดเลขที่บัญชี เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร และค่าเช่าสถานที่ เป็นต้น

2) การสร้างสินค้า เป็นการบันทึกข้อมูลสินค้าที่เกี่ยวกับการซื้อสินค้าและการผลิตสินค้า ผ่านการบันทึกข้อมูลประเภทสินค้า ชื่อสินค้า รายละเอียด ลักษณะเหลี่ยม โลหะมีค่า ราคาทุน ราคาขาย ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาพสินค้า จำนวน หน่วย วันที่รับเข้า วันที่ขายออก สถานะ ข้อมูลอ้างอิงวัตถุดิบในการผลิต ซึ่งเชื่อมโยงกับข้อมูลในการทำบัญชีหมวดสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน และรายจ่าย

3) การขายสินค้า เป็นการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าและลูกค้า เพื่อจัดทำใบเสร็จแสดงผลสถิติการขาย ซึ่งเชื่อมโยงกับข้อมูลในการทำบัญชีหมวดสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และรายจ่าย

4) การแสดงข้อมูลรูปแบบทางบัญชีมีการแสดงข้อมูล 2 รูปแบบ คือ สมุดบัญชีรายวัน (Journal) บัญชีแยกประเภท (General Ledger) ส่วนหนึ่งเป็นการนำข้อมูลการก่อสร้างสินค้าและการขายสินค้า ยังมีการนำข้อมูลจากข้อมูลอื่นที่ต้องบันทึกเพิ่ม เช่น ค่าเช่า รายได้อื่นๆ เงินเดือน และค่าน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ที่สอดคล้องกับหมวดหมู่ 5 หมวดหมู่ คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และรายจ่าย

รายการเอกสารอ้างอิง

รายการเอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559), แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 1,

การพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พระราชบัญญัติการบัญชี 2543 [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.fap.or.th> (20 กรกฎาคม 2561)

กัญธนา ดิษฐ์แก้วและคณะ การศึกษาการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมือง จังหวัดตาก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาลัษราชภัฏ กำแพงเพชร

จักรกฤษณ์ ดวงพัศตราและคณะ (2561), การศึกษาการใช้มาตรการทางภาษีที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการผลิตและการค้าพลอยสีของไทย, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพฯ

เน่งน้อย ใจอ่อนน้อย (2542), แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี, พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี

พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม (2548), ระบบสารสนเทศทางการบัญชี, วิทย์พัฒน กรุงเทพฯ

พลพฐ ปิยวรรณ (2539), ระบบบัญชีโดยคอมพิวเตอร์, พิมพ์ครั้งที่ 5. ดีไลท์ กรุงเทพฯ

วชิระ บุญเนตรและคณะ (2561) , การศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาตลาดการค้าเพชร และพลอยสีที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นระบบในประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพฯ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2551), รายงานการศึกษาเครือข่ายวิสาหกิจอัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี, จันทบุรี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2559), รายงานสรุปผลการประชุมประจำปี 2558 เรื่องทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564), กรุงเทพฯ

ศูนย์วิจัยกสิกร(2561) ,ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ, [ออนไลน์] แหล่งที่มา

<http://www.kasikornbank.com> (13 ธันวาคม 2553)

อรัญญา จินาชาญ (2559), ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพิจารณาเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs), วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ : 11 ฉบับที่ : 2 เลขหน้า : 385-397

อรทัย ดุษฎีดำเกิง (2550) การจัดการด้านบัญชีของผู้ประกอบการOTOPที่เข้าร่วมโครงการอบรมผู้ประกอบการTOP คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก

แบบสอบถามและการเก็บข้อมูล

ภาคผนวก ก-1 แบบสอบถาม (เดิม)

ชุดที่

แบบสัมภาษณ์การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี
Accounting system development for gems and jewelry business progress of
Chanthaburi

*ข้อมูลทุกส่วนของการสัมภาษณ์จะถูกปิดเป็นความลับซึ่งจะแปรผลออกมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์
คำถาม การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี*

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อร้าน
2. เบอร์โทร.....
3. ตำแหน่ง.....
4. ระดับการศึกษา.....
5. ประสบการณ์ในการทำธุรกิจ.....
6. รูปแบบธุรกิจของท่านเป็นรูปแบบใด
☐ คณะบุคคล/เจ้าของคนเดียว ☐ ห้างหุ้นส่วน ☐ บริษัทจำกัด
☐ วิสาหกิจชุมชน
7. ธุรกิจของท่านเป็นธุรกิจขนาดใด
☐ เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท
☐ เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาทและจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน
☐ เป็นกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี หรือต่อรอบระยะเวลาบัญชีได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

* กรุณากรอกข้อมูลให้ครบเพื่อการประสานงานเข้ารับการอบรม

ตอนที่2 ข้อมูลจัดทำบัญชี

1. ธุรกิจของท่านมีการจัดทำบัญชีหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

2. ท่านมีความสามารถในการจัดทำบัญชี

☐ พอใช้ ☐ ปานกลาง ☐ ดี ☐ ทำไม่เป็น

3. กิจการมีข้อบกพร่องทางด้านบัญชีหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ.....

4. กิจการมีการออกแบบเอกสารภายในหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ.....

5. ปัญหาอุปสรรคในการทำบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับของท่านมีอะไรบ้าง

.....

6. รูปแบบเอกสารภายในอะไรบ้างที่ท่านต้องการ

.....

7.รูปแบบระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับที่ท่านต้องการ

.....

8.การมีระบบบัญชีที่ถูกต้องท่านคิดว่ามีประโยชน์อย่างไรและสามารถนำไปพัฒนาธุรกิจของท่านอย่างไรบ้าง

.....

9.นอกจากระบบบัญชีอัญมณีและเครื่องประดับท่านต้องการให้แก้ปัญหารธุรกิจของท่านทางด้านใดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำวิจัยจันทบุรีนครอัญมณีต่อไป

.....

ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณ ในการให้ข้อมูลเพื่อไปพัฒนาระบบของท่านต่อไป

ภาพผนวก ก-2 แบบสอบถาม (ใหม่)

ชุดที่

แบบสอบถามการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี
Accounting system development for gems and jewelry business progress of
Chanthaburi

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัด จันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อศึกษาความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี และเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล

คณะผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้รับจากท่านไว้เป็นความลับ และจะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง คณะผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านอย่างรอบคอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามแบ่งเป็น.4 ตอน

ตอนที่.1แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน.7.ข้อ

ตอนที่.2แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบธุรกิจ มีจำนวน.4.ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินงานด้านกิจกรรมทางบัญชี มีจำนวน.4.ข้อ

ตอนที่.4 ข้อมูลเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะ มีจำนวน.4.ข้อ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.

1.1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2. อายุ

☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี

☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 41 ปีขึ้นไป

1.3. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่ามัธยม / ปวช.

☐ ระดับ ปวส

☐ ระดับปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

1.4. ตำแหน่งงาน

☐ เจ้าของกิจการ

☐ พนักงานบัญชี

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

1.5 ประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชี

☐ ไม่มี

☐ มี ปี และวิธีที่ใช้.....

1.6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมหรือระบบสารสนเทศ

☐ ไม่มี

☐ มี ปี โปรแกรม/งานที่ใช้.....

ตอนที่ 2. ข้อมูลรูปแบบธุรกิจ

2.1 รูปแบบธุรกิจของท่านเป็นรูปแบบใด

☐ บุคคลธรรมดา

☐ คณะบุคคลที่มีหุ้นนิติบุคคล

☐ ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีหุ้นนิติบุคคล

☐ ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนิติบุคคล

☐ ห้างหุ้นส่วนจำกัด

☐ บริษัทจำกัด

☐ วิสาหกิจชุมชน

2.2 ขนาดของธุรกิจ (อ้างอิงเกณฑ์ประมวลรัษฎากรกรมสรรพากร)

1) กรณีเป็นบุคคลธรรมดาและคณะบุคคล

☐ รายรับ ไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี

☐ รายรับสูงกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี

2) กรณีที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

☐ มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน 5 ล้านบาท และรายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน 30 ล้านบาท

☐ มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี เกิน 5 ล้านบาท รายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชีเกิน 30 ล้านบาท

2.3 จากการทำการรายการบัญชีประจำวัน ธุรกิจท่านต้องการให้แสดงผลการจัดทำงบการเงินและรายการในรูปแบบใด

☐ สมุดบัญชีรายวัน (Journal) สมุดบัญชีที่จะใช้จัดบันทึกรายการค้าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันก่อนหลัง

☐ บัญชีแยกประเภท (General Ledger) สมุดที่รวบรวมหรือคุมยอดของบัญชีแยกประเภททุกบัญชี ซึ่งใช้บันทึก การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) ต่อจากการบันทึกลงในสมุดรายวันทั่วไป

○ งบทดลอง (Trial Balance) งบที่สร้างขึ้นเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี แต่การบันทึกรายการค้าในสมุดรายวัน ทั่วไป การผ่านรายการ จากสมุดรายวันทั่วไป ไปบัญชีแยกประเภท และการหายอดคงเหลือ

○ งบการเงิน (Financial Statement) เป็นรายงานทางการเงินที่นำเสนอข้อมูลเพื่อแสดงฐานะทางการเงินผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ

2.4 ธุรกิจของท่านมีการจัดทำบัญชีในลักษณะใด

- จดบันทึกและจัดทำรายงานทางบัญชีด้วยตนเอง
- จดบันทึกและจัดจ้างบริษัทบัญชีเพื่อทำรายงาน
- การจดบันทึกและจัดจ้างบริษัทจัดทำบัญชี
- อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 3.ข้อมูลการดำเนินงานด้านกิจกรรมทางบัญชี

3.1 ขอบเขตการทำงานจัดซื้อวัตถุดิบเข้าร้าน (ปัจจุบัน) และงานที่ท่านต้องการจากระบบ (โปรแกรม)

การซื้อสินค้า

- การซื้อสินค้าเป็นเงินสด
- การซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ

การจ่ายชำระหนี้

- การจ่ายชำระหนี้
- ข้อมูลยอดเจ้าหนี้
- การเพิ่มและลดหนี้จากเจ้าหนี้
- รายงานเจ้าหนี้คงเหลือ

การจัดการสินค้าคงคลัง

- การเพิ่มขึ้นของจำนวนสินค้าคงคลัง
- รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง

เอกสารประกอบการซื้อสินค้า

3.2 ขอบเขตการทำงานจำหน่ายสินค้าออกจากร้าน (ปัจจุบัน) และงานที่ท่านต้องการจากระบบ (โปรแกรม)

การขายสินค้า

- การขายสินค้าเป็นเงินสด
- การขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

การรับชำระหนี้

- การรับชำระหนี้
- ข้อมูลยอดลูกหนี้
- การเพิ่มและลดหนี้จากลูกหนี้
- รายงานลูกหนี้คงเหลือ

การจัดการสินค้าคงคลัง

- การลดลงของจำนวนสินค้าคงคลัง
- รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงคลัง

เอกสารประกอบการขายสินค้า

3.3 ขอบเขตการทำงานของระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรณีมีรายรับสูงกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี)

- ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อรองรับข้อมูลภาษีที่เกิดจากการซื้อและขายสินค้า
- การออกเอกสารใบกำกับภาษี (ข้อมูลเพื่อการซื้อ /ใบกำกับภาษีขายสินค้า)
- การจัดทำรายงานภาษีซื้อ

๐. ระบบสนับสนุน ภ.พ.30 และใบแนบ ภ.พ.30

ตอนที่ 4 ข้อมูลพฤติกรรมการบันทึกข้อมูลทางบัญชีของผู้ประกอบการ

1. ปัจจุบันผู้ประกอบการให้ผู้ที่ใดเป็นผู้จัดทำรายงานฐานเงินสด

2. ความสามารถในการบันทึกข้อมูล

1.3 เวลาที่ใช้ในการบันทึกต่อครั้ง

4. รายชื่อบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับร้านค้า เพื่อใช้ในการจัดทำหมวดหมู่ โดยเลือกหมวดหมู่ที่มีการจดบันทึก ดังนี้

1. หมวดสินทรัพย์

1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน

○ เงินสด

○ เงินฝากธนาคาร.....ออมทรัพย์ เลขบัญชีที่.....

○ เงินฝากธนาคาร.....กระแสรายวัน เลขบัญชีที่.....

○ เงินฝากธนาคาร.....ประจำ เลขบัญชีที่.....

○ เงินฝากสหกรณ์.....

○ ตัวเงินรับ

○ ลูกหนี้สินค้าขายผ่อนชำระ

○ ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี

○ ดอกผลจากการขายผ่อนชำระรอดัดบัญชี

○ สินค้าคงเหลือ

○ สินค้าขาดบัญชี

○ เครื่องเขียนแบบพิมพ์

○ ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

○ ภาษีซื้อ

○ เงินเฉลี่ยคืนตลาดเคลื่อน

○ ลูกหนี้การค้า

○ ลูกหนี้ค่าบริการ

○ ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ

○ ดอกเบี้ยค้างรับ

○ ค่าเผื่อนมูลค่าสินค้าลดลง

○ ค่าเผื่อนสินค้าขาดบัญชี

○ ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า

○ ภาษีมูลค่าเพิ่ม – ลูกหนี้กรมสรรพากร

○ เงินปันผลตลาดเคลื่อน

1.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

○ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

○ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

○ เครื่องใช้สำนักงาน

○ ค่าเสื่อมราคาสะสมยานพาหนะ

○ สิทธิการใช้ประโยชน์อาคาร

1.3 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

○ เงินมัดจำ

○ ที่ดิน

○ ยานพาหนะ

○ ค่าเสื่อมราคาสะสมอาคาร

○ ค่าเสื่อมราคาสะสมเครื่องใช้สำนักงาน

○ เงินประกัน

2. หมวดหนี้สิน

2.1 หนี้สินหมุนเวียน

- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร
- เจ้าหนี้สินค้ายรับฝากขาย
- เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย
- รายได้รับล่วงหน้า
- ภาษีขาย
- เงินประกันสังคม หัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย
- เจ้าหนี้การค้า
- เงินปันผลค้างจ่าย
- ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ ค้างจ่าย (สมาคม)
- เงินรอจ่ายคืน
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม – เจ้าหนี้กรมสรรพากร

2.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน

- เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์

2.3 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

- สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่ (สวัสดิการ)
- เงินประกันการก่อสร้าง
- เงินกู้ยืมระยะยาว
- เงินประกันความเสียหายเจ้าหนี้ที่
- เงินรับบริจาคเพื่อ.....

3. หมวดทุน

- ทุนของสหกรณ์ (กลุ่ม/บริษัท)
- ทุนสำรอง
- ทุนเพื่อการศึกษาอบรม
- กำไรสุทธิ
- ทุนเรือนหุ้น
- ทุนปรับปรุงเพื่อขยายงาน
- ขาดทุนสะสม
- ขาดทุนสุทธิ

4. หมวดรายได้

- ขายสินค้าที่มีภาษี
- ขายสินค้ายรับฝากขาย
- ขายสินค้าผ่อนชำระ
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร
- รายได้ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- รายได้เบ็ดเตล็ด
- ขายสินค้าที่ไม่มีภาษี
- ขายสินค้าผ่านบัญชี
- ดอกผลจากการขายผ่อนชำระ
- รายได้ค่าเช่า
- ผลตอบแทนการลงทุนถือหุ้น

5. หมวดรายจ่าย

- ซื้อสินค้าที่มีภาษี
- ซื้อสินค้ายรับฝากขายที่มีภาษี
- ซื้อสินค้าผ่านบัญชี
- ค่าหีบห่อ
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ
- ค่ารับรอง
- ซื้อสินค้าที่ไม่มีภาษี
- ซื้อสินค้ายรับฝากขายที่ไม่มีภาษี
- ค่าใช้จ่ายในการซื้อ
- เงินเดือน (ตัวเอง-พนักงาน)
- ค่าล่วงเวลา
- ค่าบำเหน็จเจ้าหนี้ที่ (จ่ายในครั้งเดียว)

- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์
- ค่าโทรศัพท์
- ค่าเสื่อมราคาอาคาร
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน

- ค่าน้ำ – ค่าไฟ
- ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย (ตั้งเป็นงบไว้)
- ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ
- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

ตอนที่ 5. ข้อมูลเพิ่มเติม

1. ปัญหาอุปสรรคในการทำบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับของท่านมีอะไรบ้าง

.....

.....

2. การมีระบบบัญชีที่ถูกต้องท่านคิดว่ามีประโยชน์อย่างไรและสามารถนำไปพัฒนาธุรกิจของท่านอย่างไรบ้าง

.....

.....

3. นอกจากระบบบัญชีอัญมณีและเครื่องประดับท่านต้องการให้แก้ปัญหาระบบของท่านทางด้านใดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำวิจัยจันทบุรีนครอัญมณีต่อไป

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบพระคุณ ในการให้ข้อมูลเพื่อไปพัฒนาระบบของท่านต่อไป

ภาพผนวก ก-3 ภาพการเก็บข้อมูล

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการมาและผลที่ได้รับตลอดโครงการ

วัตถุประสงค์โครงการ	กิจกรรมที่วางแผน	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับตลอดโครงการ
1. เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบบัญชีของธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ	- รวบรวมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านโปรแกรมบัญชีและระบบบัญชี	- ศึกษากระบวนการจัดทำบัญชีและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- ชุดข้อมูลที่ทราบถึงวิธีการจัดทำบัญชี
2. เพื่อศึกษาความต้องการระบบบัญชีสำหรับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ	- เก็บข้อมูลทั่วไปจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านบัญชี โดยใช้แบบสอบถาม - สรุปข้อมูลทั่วไปจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการบัญชี ที่ได้จากแบบสอบถาม	- ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการ 10 ราย	- รายละเอียดการจัดการบัญชีของแต่ละราย เพื่อนำมาออกแบบโปรแกรม
3. เพื่อพัฒนาการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนารัฐกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี	- ออกแบบและจัดทำโปรแกรมระบบบัญชี	- นำข้อมูลที่ได้วางระบบโปรแกรมและจัดทำโปรแกรม	- โปรแกรมการจัดการบัญชีเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการในจันทบุรี
4. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำไปใช้ของระบบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัล	- จัดอบรม เพื่อเผยแพร่ความรู้และการใช้โปรแกรม	- ดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมเบื้องต้นเพื่อเก็บข้อมูลมาปรับปรุงให้สมบูรณ์	- ข้อมูลการปรับปรุงการใช้โปรแกรมเบื้องต้น

สัญญาเลขที่ RDG 62T0034

การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อการพัฒนาธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี

สรุปรายงานปิดโครงการ

ตาราง เปรียบเทียบ Output ที่เสนอในข้อเสนอโครงการและที่ดำเนินการได้จริงในรอบ 12 เดือน

ผลผลิต (Output)		ในกรณีล่าช้า (ผลสำเร็จไม่ถึง 100%) ให้ท่านระบุสาเหตุและการแก้ไขที่ท่านดำเนินการ
กิจกรรมในข้อเสนอโครงการ/หรือจากการปรับแผน	ผลสำเร็จ (%)	
1. ขึ้นเตรียมการ 1.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชี 1.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	100%	
2. สัมภาษณ์และสอบถามวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน 2.1 จัดทำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม 2.2 สํารวจและรวบรวมความต้องการของผู้ใช้งาน 2.3 วิเคราะห์และจัดทำแผนการทำงาน	100%	
3. ออกแบบโปรแกรม 3.1 ออกแบบวิธีการนำเข้า 3.2 ออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้งาน 3.3 ออกแบบผลลัพธ์ทางการเงิน 3.4 ออกแบบแฟ้มข้อมูลและฐานข้อมูล	95%	- ขาดการสอบถามความต้องการผู้ประกอบการอีกครั้ง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อ สกว.

ลงนาม.....

(หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน)

วันที่.....